

4
**БИЗ КУЧЛИМИ
Ё РЕКЛАМА?**

5
**ҚИСМАТГА
ҚАСДМА-ҚАСД**

11
**“МЕН БИЛАН
СУРАТГА ТУШИНГ...”**

**СУЗУВЧИ
ГИТАРА**

15

Шухрат ОДИЛОВ сурат-лавҳаси

«Мен ҳаммадан ўзаман ҳали!»

“ОБУНА — 2010”

ИНДЕКС:

Якка обуначиларга — 176
Ташкилотларга — 177

КЕЧА:

→ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислоҳ Каримов Ҳамдўстликка аъзо давлатлар темир йўл транспорти бўйича кенгашининг 51- мажлиси иштирокчиларига табрик йўллади.

→ Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Комиссия раиси М. Абдусаломов бошқарди.

БУГУН:

→ Куала-Лумпур шаҳрида бўлиб ўтган футбол бўйича Осиё чемпионатининг саралаш баҳсларини муваффақиятли якунлаган Ўзбекистон ўсмирлар (U-16) терма жамоаси Тошкентга қайтиб келди.

ЭРТАГА:

→ 30 октябрь — 8 ноябрь кунлари Вьетнамнинг Ханой ва Хошимин шаҳарларидаги ёпиқ иншоотларда ўтказиладиган III Осиё ўйинларида спортнинг 22 тури бўйича бизнинг юртимиз вакиллари ҳам қитъамизнинг қирқдан ортиқ давлатлари спортчилари билан тенгма тенг кураш олиб боришади.

→ ...Кечагина об-ҳавонинг кескин ўзгаришини “башорат” қилган синоптиклар (ҳатто пойтахтимиз ва водий вилоятларида 28 октябрь куни қор ҳам ёғиш эҳтимоли борлиги қайд этилганди) ўлкамиздаги кеч куз эртага яна қандай “ўйин”лар кўрсатишини билишармикан?

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА:

«Гап»нинг пулига обун бўлишди	2
Пастдарғомдаги «Камэльфо мамлакати»	3
«Жонли бурчак»ка жониворлар керакми?	3
«Тиббий кўрик»ни «тўғрилаган» келин	4
Бола ўз ҳуқуқини билиши шартми?	6
Бу дунё бир бекатдир...	7
Теледастурлар	8-10
Никоҳ бекор қилинди ва даъвогар ҳам... жавобгар бўлди!	14
«Сотка касали»га чалинган ўқувчи	16

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАР КЎМИТАСИДА

ҚАНДАЙ КИНО КЎРМОҚЧИСИЗ?

— Қани айтинг-чи, қачон оилавий бўлиб бирон кино ёки спектакль кўргани боргасиз?
— Уйда-чи, қайси мавзулардаги фильмларни томоша қиласиз?

Агар бу саволларни эркакларга берсангиз, айримлари бирон жўялироқ баҳона ўйлашга уриниши табиий. Лекин аксарияти "ана, уйда телевизору видео, DVD плөөрларгача бор, хоҳлаган киносини кўраверади" дейиши табиий.

Аёлларнинг жавоблари эса ўзгачароқ, яъни: "бизларбоп кинолар кам-да, борлариям ёшларга хос, мабодо шундай киноларга оилавий тушадиган бўлсак, очиги, кулгуга қолишдан чўчиймиз. Ундан кўра, уйда сериалми, видеоми кўриб кўя қолганимиз маъқул."

Булар албатта, кўнгилдан кечган айрим мулоҳазалар холос. Лекин масаланинг асосий жиҳати бошқа: яъни бугун миллий киномизда ибратли излашиллар давом этаётганлигини ҳам эътироф этиш керак. Бу биринчи навбатда халқимизнинг бой маънавий мероси билан боғлиқ холда ишланаётган бадиий ва ҳуж-

жатли фильмларга бевосита боғлиқдир. Энг муҳими, халқона, яхши кино асар бўлса, у ёшми, каттами, барибир томошабин сифатида хуш

қарши олади, қизиқиб кўради. Шу маънода Ўзбекистон хотин-қизлар кўмитаси, "Ўзбеккино" мил-

лий агентлиги ва бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда 8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси кун ва 10 декабрь — Инсон ҳуқуқлари халқаро кунига бағишланган миллий кино ҳафталигини ўтказишга тайёргарлик кўрмоқда. Яқинда кўмигада ана шу муҳим тадбирни ташкил этиш ва ўтказишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги, Республика Маънавият тарғибот маркази, Миллий гоё ва мафкура илмий-амалий маркази ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этган мазкур йиғилишда ушбу ҳафталик доирасида амалга оширилиши лозим бўлган масалалар атрофида муҳокама этилди. Шунингдек, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ҳамда вилоятларда ноябрь ойининг охири ва декабрнинг бошида ўтказилиши режалаштириляётган, республика кинобайрамига тақдим этиляётган, бевосита хотин-қизлар мавзуси ёритилган бадиий ва ҳужжатли фильмлар рўйхати ҳам кўриб чиқилди. Бугунги ўзбек миллий киносининг ютуқлари сифатида эътироф этилган «Забаржад», «Чашма», «Эркак», «Катта ойи», «Йўл бўлсин», «Эна-жон» сингари ўнлаб бадиий ва ҳужжатли фильмлар мазкур нуфузли ҳафталик дастурига киритилгани қувончлидир.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош Вазирининг ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Фариди АКБАРОВА иштирок этди. (Ўз мухбиримиз)

Ойла ва жамият
почтасидан

«КАМОЛОТ» ТАШАББУСИ БИЛАН

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ва Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси ҳамкорликда ёшлар ўртасида тадбиркорлик қобилиятини кучайтириш, уларни қўллаб-қувватлаш, кичик ва хусусий бизнесни ривожлантириш мақсадида «Ўзқўргазмасавдо»да «SSP Exrocontact» компанияси ва Ўзбекистон Хитой уйи ташкилотчилиги ёрдамида биринчи халқаро «MINITECH.UZ 2009» ҳамда Сартарошлар ассоциацияси кўмагида учинчи халқаро «Гўзаллик фестивали» кўргазмаларини ташкил этди.

«MINITECH.UZ 2009» кўргазмасида Хитой, Россия, Ҳиндистон ва бошқа мамлакатлардан ташриф буюрган 40 дан ортқ ташкилотлар ўз махсусотлари билан фаол иштирок этган бўлсалар, «Гўзаллик фестивали»да эса Ўзбекистоннинг энг моҳир, қўли гул сартарошлари бу нозик соҳага оид декоратив косметика усули ва нейл дизайн бўйича ўз маҳоратларини намойиш этдилар.

Лутфия СУЯРОВА,
«Ойла ва жамият» мухбири.

УЙДАГИ ГАП КЎЧАГА ЧИҚМАСА...

Бир қарашда нотабиийроқ бўлиб туюладиган бундай аънао бошланганида уйчиликларнинг ўзлари ҳам ажабланишган экан. Чунки оила билан боғлиқ қувонч ва ташвишларга ҳар кун икки келамиз-да.

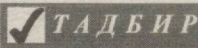
— Туманимизда икки юз мингга яқин аҳоли яшаётган бўлса, табиийки, турли хил масала-муаммоларда кимгадир ёрдам, яна бировга маслаҳат керак бўлади. — дейди Уйчи тумани ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Обидахон ИСМОИЛОВА. — Шуларни инобатга олиб, туман ФХДЭ бўлими, тиббиёт бирлашмаси ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда ҳар ҳафтанинг чоршанба кунларида ёш келин-куёвлар, кўпни кўрган онахон ва отахонлар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар вакиллари ҳамда ўз навбатида «нотинч оила» сифатида рўйхатга олинганлар иштирокида учрашувлар ўтказамиз. Ана шундай тадбирлар натижасида ўтган муддат ичида 350 та муаммоли оилалар мустаҳкамланди.

Дарвоқе, кейинги пайтда Уйчида уюштириляётган «Ойла кунини»га келаятган нотинч оилалар сони кескин камаётгани кузатиляётганини мутасаддилар қувониб таъкидлашди. Сабабини сўрасак, «уйдаги майда-чўйда гап-сўзлар шу хонадондан ташқарига чиқиши»дан уяллаганлар сони кўпаяётгани билан изоҳлашди. Бу ҳам ибратли тажриба, шундай эмасми?

Шавкат СУЛТОНОВ,
«Ойла ва жамият» мухбири,
Наманган вилояти.

ОИЛА ҚУРИШГА ТАЙЁРСИЗ?

Ойла остонасига қадам қўяётган ҳар бир ёш: «Мен оила қуришга тайёрманми?» «Нималарни билишим керак?» — деган саволни ўз олдига қўяди. Ушбу саволларга жавоб топиш мақсадида бир қанча никоҳга кириш учун ариза берган ёш йигит-қизлар Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси, шаҳар адлия бошқармаси ФХДЭ бўлими ва Тошкент шаҳар 2-сон «Шодлик» никоҳ уйи ҳамкорлигида ўтказилган «Ойла — ҳаёт гултожи» оила мактабига ташриф буюришди.

Тадбирда Тошкент шаҳар адлия бошқармаси ФХДЭ бўлими бошлиғи Гулнора Иномжонова, тиббиёт фанлари номзоди, шифокор Назира Шайхова, Республика «Ойла» илмий-амалий маркази ходими, оилашуннос оlima Маҳбуба Мираҳмедова, Республика репродуктив саломатлик маркази ходими, шифокор Дилбар Аҳмедова

ва Юнусобод туман Умар ибн Хаттоб жомье масжиди имом хатиби Мансур Даминовлар иштирок этиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 1 июлдаги «2009-2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чоратадбирлари Дастури тўғрисида»ги қарори мазмун ва моҳиятидан келиб чиққан

ҳолда: «Қариндошлар ўртасида никоҳларни олдини олиш», «Эрта ва шаръий никоҳларни олдини олиш», «Тиббий қуриқнинг мақсади ва аҳамияти», «Ойла мустаҳкамлигининг ижтимоий психологик омиллари» мавзусида маърузалар ўқишди. Бўлажак келин-куёвлар ўзларини қизқирган саволларга жавоб олишди. Уларга Республика «Ойла» илмий-амалий маркази томонидан буклетлар ва қўлланмалар тарқатилди.

Шаҳноза РОФИЕВА,
«Ойла ва жамият» мухбири.

БИТТА "ГАП"НИНГ ЯРИМ ПУЛИГА...

"Биз обуна бўлдик! Энди газетангиз беришга бешта оилага йил бўйи келиб турадиган бўлди" деб кўнғироқ қилиб қолди ўтган кун «Ойла ва жамият»нинг ашаддий мухлисларидан бири чирчиқлик Эркин ака. Аввалига у кишининг бу сўзларига тушунмадик. Кейин билсак...

— Тенгқўрларим билан ҳар ойда бир марта "гап еймиз". Деярли ҳаммаси оилали, айримлари неварали ҳам бўлган. Хуллас, ҳаммамиз ўзига тўқ, топармон-тутармонмиз. Яқинда газетани журналга бахор Холбекованинг "Эрни эр қилинг!" деган мақоласини ўқиб, шу мавзу юзасидан бир мунозара уюштирмоқчи бўлдимида, даврамиздагиларга гап очдим. Бу тақлиф "Раис" имизга маъқул бўлиб ва "келесиз гап"да шу мақолани буларга бир ўқиб берасиз" деди. Бир ҳафтадан кейин мақолани 15 кишининг ўртасида ўзимизча муҳокама қилдик. Очиги, "қоса таъида нимқоса" яъни орамизда озгина пул топган, ҳовлиқиб, оқибатда суядайгина оиласидан кечиб, енгилтабятроқ аёлларга шаклишиб юрганлар борлигини сезганим ва бу мавзу ниҳоятда жиддийлигини англаб, биринчи

бўлиб ўзим гап бошладим. Аксарият ошналарим қизиқиб қолди ва "шу газетанинг биргалиши обуна бўлсак-чи?" деган тақлифим айтишди. Лекин ҳалиги, "дарди ичиде юрган"лар бўлса тайсалааб, "керакмас, шундоғам "гап"имиз зерикарли бўл кетяпти, ундан кўра қарта-парта ўйнасак яхши" деса бўладими? Чидаб турсолмадим. Кимки энг аввало ўз оиласини муқаддас деб билмас экан, у керак бўлса ўзиниям, ҳатто бизлариям хурмат қилмайди. Мен мана, неча йиллардан бери шу газетани уйимда йиғиб юраман. Гоҳида маҳалладан сўраб келишди, "биздагисини кимдир олиб кетибди, керак бўлиб қолди" деб. Ахир бу дунёда фақат оёқат, ош еймиз деб яшаб юрганимиз йўқ-ку, биродарлар. Тақлифим шундай, агар кўнсангизлар келасиз "гап"имизнинг ярим пулига беш кишини "Ойла ва жамият"га обуна қилмоқчимиз. Ким рози бўлса, қўл кўтарсин" дедим. Ишонасизми, 15 кишидан 12 таси чин кўнсандан рози бўлди, қолган уч киши ҳам ноилож қолса, қўлларини кўтаршди... Бугун мамлакатимиз микёсида барча матбуот нашрларига, шу жумладан, истиқлол тенгдоши бўлиши "Ойла ва жамият" газе-

«ОБУНА — 2009»

тасига ҳам қизгин равишда обуна жараёни давом этаёттир. Билламит, албатта, ҳар ким ўзи севган нашрини танлайди. Бизни қувонтирадиган жиҳати, ўзимизнинг содиқ ва собит муштарийларимиз бор. Уларнинг сони ўн ёки юз нафар эмас, балки минг-минглаб эканлигини алоҳида таъкидлаган ҳолда, айрим фаол ўқувчиларимизнинг исми шарифларини келтириб ўтмоқчимиз: Бухородан Эргаш АТОВЕ, Самарқанддан Мерган БУМАТОВ, Тошкентдан Райнажамол АБДУЛЛА қизи, Ойша ТУРАЕВА, Яқкабоғдан ўқитувчи МУРОДОВлар оиласи. Боёвутдан Маматқул СУЛАЙМОНОВ, Фарғонадан Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ ва юқоридеги каби кўнғилга таскин бергувчи кадрдон муштарийларимизга ҳар қанча таъзим қилсак арзийди.

ДАРВОҚЕ, биз ҳам сизнинг кўнгли дунёнгизга манзур бўладиган мавзуларни ёритишга ҳаракат қилаверамиз. Ниятимиз: ҳар бир оилага фақат яхшилик ва эзгулик йўлдош бўлиши!

ТАХРИРИЯТ

МЎҒОЛ ҒОЛИБ ЧИҚДИ

Ҳайрон бўлманг тагин, спорт бўйича яна бирор жамоа пайдо бўлибди-да деб. Мўғол — Булунғур туманидаги қадимий қишлоқлардан бирининг номи. Энг қувонарлиси, бир замонлар ўртача кўринишда бўлган бу гўша истиқлол шарофати туфайли янада гуллаб-яшнаб кетди. Қисқа муддат ичида Мўғолда замонавий боғча мактаблар, қишлоқ врачлик пункти, ўттизга яқин тури маданий ва маиший, савдо хизмати кўрсатиш шохобчалари, хуллас, қишлоқ аҳлининг кўзини қувонтирадиган қатор масканлар бунёд бўлди.

Яқинда эса мамлакатимиз микёсида ўтказиляётган "Республикамизда энг яхши қишлоқ" кўрик-танловининг туманлараро босқичида Мўғол қишлоғи ғолиб деб топилди.

Албатта, бундай ибратли танловлар "Қишлоқ тарққиёти ва фаровонлиги йили" дастурига асосан йил сайин обод бўлиб, бутунлай ўзгача қиёбга кираётган қишлоқлар аҳлини руҳлантириши шубҳасиз.

Баҳодир ҲАМРОҚУЛОВ,
Самарқанд вилояти.

Ушбу раъз остида бериляётган мақолалар Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва Ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан ажратилган грант асосида тайёрланди.

Самарқанд вилояти, Пастдаргом туманидаги 21-умумтаълим мактаби ўқувчиларининг кўпчилиги рус тили фани сабоқларини ўзгача қизиқиш билан кутадилар. Боиси...

— Бугун турли соҳаларда бўлгани каби, таълим-тарбия йўналишида ҳам катта ўзгаришлар, янгиликлар амалга оширилмоқда. — дейди мактабнинг рус тили фани ўқитувчиси, 2009 «Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси» талловининг республика босқичи ғолибаси Жанна Ибраимова. — Аслида болаларни мустақил фикрлашга ўргатиш, уларнинг дунёқараши кенгайтириш ўз фанини ўргатиш каби асосий вазифаларидан бири саналади. Чунки энг аввало, болада ўзига нисбатан ишончли тарбиялаш керак. Бу ишонч бўлмас экан, ҳар қандай аълочи ўқувчи ҳам ўртамаъналикдан чиқиб кета олмайди.

Дарҳақиқат, Жанна Ибраимованинг синф хонасига киришингиз билан бошқа бир оламга кириб қолгандек бўласиз. Бу хонанинг шифтига турли рангдаги юлдузчалар ёпиштириб чиқилган. Агар уларга синфхона назар ташласангиз, турли исм-фамилияларни ўқишингиз мумкин. Доска пештоқда эса «Стань звездой!», яъни «юлда бўл», деган ёзув шилор сифатида осиб қўйилган. Яна бир томонда машҳур инсонлардан тортиб, турли маҳамалар номи ва уларнинг ёнида ўша лавозимларнинг ўқувчи «эгалари» зикр этилган.

— Кўпчилик бу усулимга турлича муносабат билдиради, — дея суҳбатни давом эттиради Жанна Ибраимова. — Масалан, баъзи билровлар «ҳамма ҳам юлдуз бўла олмайди-ку, ёки барчанинг ҳам юқори лавозимда ишлаши эҳти-

йўқувчилари, ҳатто юқори синфларда ўқийдиганлар ҳам юртимиздаги вазирликлар, уларнинг фаолияти ҳақида тасаввурга эга эмаслар. Бунда эса аввало боланинг маълум бир соҳадаги қизиқишлари инобатга олинса, иккинчидан,

имованинг дарс услуби нафақат тилманда, балки вилоятда ҳам оммалаштирилган, — дейди 21-умумтаълим мактаби директори Адолт Жўраева. — Унинг болалар тилини ту-

чиши» нишони билан мукофотланган бўлса, бу йил «Йилнинг энг яхши фан ўқитувчиси» талловиде ғолиб бўлгани нафақат мактабимиз, балки туманимизнинг ҳам ютуғидир.

Жанна нафақат ўз фанидан сабоқ беришда, балки синф раҳбарлигини ҳам моҳирона ташкил этишда кўпчилик педагогларга ўрнак бўлди.

— Талловда иштирок этишнинг ўзи мен учун катта сабоқ вазифини ўтади, — дея суҳбатни давом эттиради Ж.Ибраимова. — Қанчадан-қанча ўқитувчиларнинг тажрибалари билан ўртоқлашдим. Билдимки, юртимизда фидойи ўқитувчилар жуда кўп экан.

Синф хонасидаги юлдузчалар... Бу юлдузлар ўқувчиларни уларга қараб ҳаёл суришга эмас, балки бугун ўқиб-ўрганаётган ёшларга яратилаётган кенг имкониятлар, бу имкониятлардан улар ҳам бебахра эмаслигини эслатиб турувчи, уларни доим олға ундовчи маъқдир. Шунинг учун бўлса керак, Жанна Ибраимованинг кўпгина ўқувчилари юртимиздаги, шунингдек чет эллардаги нуфузли олий даргоҳларда, шунингдек, пойтахтимиздаги Вестминстер, Сингапур-менежмент каби институтларида ҳам таҳсил олишмоқда. Ахир, ўқитувчи учун шогирдлари ютуғиданда юксак бахт борми?..

Гулрух МҲМИНОВА,
«Оила ва жамият» мухбири.

СИНФ ХОНАСИДАГИ ЮЛДУЗЧАЛАР

молдан йироқ-ку, шундай экан, ўқувчиларни кўтаринки руҳда тарбиялаб, кейин уларни синдириб қўймайсизми», — дейдиганлар ҳам бор. Аммо «Юлдуз» дегани фақатгина санъат соҳасида бўлмайди-ку? Оддийгина касб эгаси бўлса-да, аммо ўз ишининг усталари қанча... Касбини ипидан-игнасиғача билиб, уни ижодкорона олиб борадиган кишининг у хоҳ оддий электрик бўладими, хоҳ ўқитувчи, ҳамма жойда ҳурмати баланд. Мансабларга келсак, бунда ҳам маълум бир маъно яширин. Масалан биз синфимизда Комэльфо давлатини тузганмиз. Ушбу «давлат»нинг президенти, вазирлари, судьялари ва ҳоказо лавозимлари, ҳатто ўз конституцияси бор. Бу лавозимни эгаллаган болалар ўша соҳадаги билимларини ҳам кўрсата билиши керак. Ўқувчилар ўртасида олиб борилган бундай амаллар уларнинг давлат ва жамият ҳақидаги тасавуруларини кенгайтирибгина қолмай, ҳуқуқий маъсулиятини ҳам оширишга хизмат қилади.

Айтмоқчиманки, баъзи мактаб уларнинг ҳукумат идоралари ҳақида тасавури кенгайди. Шунингдек, ўқувчиларим билан дарслар давомида турли талловлар ўтказамиз, «Аукцион дарси», «Эстафета дарси», «Ўқувчилар кенгаши дарси», «Гладиаторлар уруши дарси» каби машғулотлар олиб борамиз. — Ҳақиқатан ҳам Жанна Ибра-

шуниси, фанини ўргатишда ижодий ёндашуви ўз самараларини берапти. Айниқса, рус тилини ўргатишда фақат қоидалар билан чекланиб қолмай, шу халқнинг маданияти, урф-одати, байрамларига оид кечалар, конференциялар ташкил этади. Унинг бундай интилишлари самарасиз кетмади. 2007 йилда «Халқ таълими аъло-

СОҒЛОМ ЯШАШНИНГ ЭНГ ТЎҒРИ ЙЎЛИ

Мақоламуз қаҳрамони Шахло Турсунматова Тошкент вилояти, Бука туманидаги 15-Меҳрибонлик уйига келгач, қаратэ тўрагага қатнаша бошлаган эди.

— Ота-онам касал бўлиб, бирин-кетин вафот этганларида ҳали мактабга ҳам бормаган эдим, — дейди Шахло биз билан суҳбатда. — Қариндошларимиз Ўғилой синглим иккимизни Меҳрибонлик уйига олиб келишди. Шу ерда биринчи синфга бордим. Ота-онам эрта қазо қилганликлари учунми, негадир кўнглимда фақат соғлом бўлиш керак деган ўй ҳукмрон эди. Шунинг учун биринчи синфга боришим биланоқ спорт билан ҳам шугуллана бошладим.

Дарҳақиқат, Шахло ҳар қандай маънавий-руҳий зўриқишни жисмоний куч билан енгишга қарор қилганди. Эрталаблари югуришни, бадан тарбия қилишни кундалик одатга айлантирди. Вақтини тўғри тақсимлашни ўрганди. Бунда Шахлога спорт мураббийси Умиджон яқиндан ёрдам берди. Устози унинг жисмоний тайёргарлигини, маънавий-руҳий чиниқлигини мунтазам назорат қилиб борди. Табиийки, тинимсиз машғулотлар бесамер кетмади. Шахло 12 ёшида қаратэ бўйича Тошкент вилояти биринчилигида ғолибликни қўлга киритди. 2005 йилда пойтахтимиздаги «Жар» спорт мажмуасида ўтказилган беллашувда 3-уринни эгаллади.

У Меҳрибонлик уйидаги устозлари Қосима опа, Насиба опаларни жуда яхши кўради. Шу боис келажақда улар сингари ўқитувчи бўлишни ўз олдига мақсад қилди. Мактабни тамомалаганидан сўнг Бекобод педагогика коллежига ўқишга кирди. Тарки одат, амри маҳол, деганларидек, бу ерда ҳам Шахло эрталаблари югурди, дарсдан кейин спорт залида қаратэ билан мунтазам шугулланди. Тез орада атрофига қаратэга қизиқувчи қизлар йиғилиб спорт секцияси ташкил этилди ва унга Маҳмуджон мураббийлик қилди.

— Одатда спортга меҳр қўйган қизларнинг

аксарияти мураббий, жисмоний тарбия ўқитувчиси бўлишади. Сиз-чи, қайси фан ўқитувчиси бўлмоқچисиз?— сўраймиз Шахлодан.

— Ўзим спортга қизиқсам ҳам коллежга келганда бу ерда жисмоний тарбия факультети борлигини билмагандим. Мана иккинчи курсдан бошлаб шу факультетга ўтиб ўқишни ният қилдим. Насиб этса, жисмоний тарбиядан дарс бераман.

Шахло спорт билан бирга китоблар мутолаасига ҳам қизиқади. Бўш вақтларида турли хил пишириқлар тайёрлайди.

— Коллежимизда Шахло сингари Анастасиянинг ҳам буювчиси йўқ — дейди Тошкент вилояти Бекобод педагогика коллежининг маънавий-маърифий ишлари бўйича директор ўринбасари Н.Мирсаидов. — Аммо коллежда уларга буни сездирамаслик, бошқалар қатори шароитлардан тўлиқ фойдаланиш имконияти яратилган. Фанларни ўзлаштириши, туриш-турмуши, яшаш шароити доимо коллеж маъмурияти назоратида. Ётоқхонада турадиган бу қизларга стипендия, овқат пули ўз вақтида берилади. Бунда бизга «Нур» фондини хомийлик қилади. Шахлонинг «Зафар» шаҳарчасида Феруза Уринова деган холаси бор. У киши Шахло билан Настяни оталикча олган.

— Дам олиш кунлари, таътилда холаминикига бориб тураимиз. У киши касалхонада ҳамшира бўлиб ишлайди. Ўзининг болалари қаторида бизга ҳам меҳрибончилигини ямайдми. Синглим Ўғилой Меҳрибонлик уйида, ҳозир 14 ёшда. Байрамларда, таътил кунларида қўришиб тураимиз. Мен ўқишни битириб, мутахассис бўлиб олсам, синглимга ўзим қарайман.

Шахлонинг келажақдаги орзулари жуда кўп. Уларга эришишда соғлом бўлиш муҳим аҳамиятга эга эканлигини унинг ўзи жуда яхши билади. Шу боис бирор кунини спорт машқуларисиз тасаввур этолмайди. Ҳар кунни тонда коллеж ёнидаги ариқ ёқалаб югуришни қанда қилмайди.

Назира ҚУРБОН,
«Оила ва жамият» мухбири

СПОРТ

Газетамизнинг 44-сонида эълон қилинган «ҲАММА НАРСА СОТИЛАДИ!» деб номланган мақола эълон қилинган, мамлакатимизнинг турли бурчакларидан ушбу мақолага муносабат билдирилган ёзма ва электрон мактублар, қўнғироқлар келмоқда. Бугун ана шулардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламоқчимиз.

КИЗИМГА ЎРГАНИБ ҚОЛДИ

Бир кун томорқамиз чеккасида қўнишиб ётган типратиканчи кўриб қолдим. Негадир у тинимсиз қалтирар, бирон нарса талаганими ё касал бўлганими, билолмай, кизимни қақирдим. «Латофат, шу жониворни далага қўйиб келгин, ҳали кичкина экан, ўлиб қолмасин тагин» деб бошқа ишларга чалғиб кетдим. Орадан уч-тўрт кун ўтди.

Бир кун ошхона томонга ўтсам, яна ўша типратиканга кўзим тушди. Мени сездию, югуриб, дарахлар орасига кириб кетди. Кизимдан «Нега ташлаб келмадинг?» деб сўрасам, у «Аяхон, раҳимим келди, сал катта бўлсин, ўзим қўйвораман» деб турганди, бир пайт ҳалиги миттивой секин келиб кизимга суйкала бошласа бўладими. Аввалига ҳайрон бўлдим, чунки бундай жонзотларни қўлга ўргатиш осон эмас-да.

Кизимдан сўрасам, у кулимсираб изох берди: «Сизга сездирмай, сут ичирдим, нон тўғраб бердим. Кейин ўзи изимдан эргашадиган бўлиб қолди. Ишонмасангиз, қараб туринг, қўлимга сакраб чиқиб ҳам олади». Очиги, ўз фарзандимнинг бир беозор жониворга меҳр бера олганидан бошим осмонга етди.

Майрам ШАРОПОВА,
Яккабоғ шаҳри.

«ЖОНЛИ БУРЧАК» КЕРАКМИ?

«Оила ва жамият»нинг ҳар бир сонини интиқ кутаман. Ўзим ўқитувчиман. Бу нашрда бизларга қўшимча манбалар берувчи қизиқарли мавзулар ёрити-

МУНОСАБАТ

лади. Кечаги мақола чиққунича мен ўқувчиларим билан синфимизда турли жониворлардан иборат «жонли бурчак» ташкил этиш ниятида эдим. Ниҳоятда долзарб муаммо кўтарилгани учун шу кунгича болалар билан ушбу мақолани муҳокама қилдик. Жуда жиҳдий баҳс-мунозара бўлди. Биров ҳайвонот олами билан яқинроқ танишиш учун китоблардан кўра, улар тирикларини кўриб туриш маъқул, деган бўлса, айримлар «Йўқ, табиатнинг мувозанати бузилиб кетар экан-ку, керакмас, қизиққанлар ана, ҳайвонот боғига бориб кўриб келсин» деди. Хуллас, узоқ тортишдик. Ниҳоят, бу масалани овозга қўйдик. Ундан ортқ ўқувчи «жонли бурчак» очиб керакми?» деган саволга «ха» деб, қолган асосий яъни кўпчилик болалар «йўқ» деган жавобни айтишди.

Бу ҳам беҳиз эмас, негаки, битта мақоланинг таъсири шу-да! Қолаверса, биз ҳам она табиатнинг бир бўлағи эканлигимизни унутмайлик. Мана, бир замонлар йўл қўйилган мудҳиш хатolikларнинг жабрини қанчалаб авлодлар тортаяпти, кўриб турибмиз-ку! Ҳеч бўлмаса, энди бизлар шу хатolikларни тақорролаганик. Ёнгинамизда беозорларига ўзларининг «буюк вазифа»ларини адо этаётган юзлаб турдаги фойдали кушлар, типратикану тошбақалар, илону чувалчанларга раҳм-шафқат қилайлик!

Зебунисо ҒАФФОРОВА,
Тошкент шаҳри,
Собир Раҳимов тумани.

“Тримол” ҳафдорисининг рекламаси кўраганда нимани хис қиласиз? Сизни билмадим, аммо бу реклама илк бор қизим билан кўриб қолганимда, унинг беихтиёр қичқириб юборгани ёдимда:

— Вой, аяжон, қаранг, анавилар олдин дадасининг бошига болга билан уриб-уриб, кейин унга дори беришди!

Албатта биз аввалига “анқов” қизимизнинг устидан кулдик. Унга бу — бош оғриғини қолдирувчи дори рекламаси эканлигини тушунтирдик. Аммо орадан икки йил ўтса ҳамки, ана шу тарғибот

У НИМАДИР РЕКЛАМА БУЗАДИ?

1. Истақлар ўзгаради

Ҳа, машҳур қизқич раҳматли Ҳожибой Тожибоев таъбири билан айтганда, «мириқиб реклама кўриб ўтирганнингизда, шу орасига сериални тикиб юборишадиди!»

Бу ҳазил гапдир. Аммо аслида реклама туйфайли:

Яъни у табиатимизда мавжуд бўлмаган кучли истак ва ҳоҳишларни уйғотибди ёхуд аввалдан мавжудларини ёрқин образлар орқали қай даражада мукаммал-

тетик дидга эга бўламиз ва бора-бора бу руҳиятимизга ҳам кескин таъсир кўрсатади.

НИГОХ

3. «Хўрлик» кучаяди.

Турган гапки, реклама бизнинг ҳаётини қай тарзда қабул қилишимизга ҳам ўз таъсирини ўткази бошлайди. Камига роликлардаги маҳсулотни намойиш этаётган бўйдоқ йигитлар, гўзал қизлар, омадли одамлару бахтиёр болалар бизни гиж-гижлашдан қўрмайди: «**Сен бунга лойиқсан!**», «**Энг яхшиси, фақат сиз учун!**», «**Туғаб қолдингми, «Сникерс»ни тўхтат-**

БИЗ КУЧЛИМИ Ё РЕКЛАМА?

хамон шу кўринишида телеэкранларда берилляпти, биз «Тримол»ни истеъмо қилаялмиз ва ҳамон ундаги “тақ-тақдан, хо-ҳогача” деган тугуруқсиз сўзлар маънисига тушуниб етганимиз йўқ. Бу рекламага анча- мунча кўникиб қолган қизим эса ўша, бошига тушаётган кўринмас зарба (балки болгадир) таъсирида бутун афти буришиб, қийшайиб қолаётган кишига қараб, “данг-данг” деб, болга овозини бериб, жўр бўлади бепарво.

Бу нима? Албатта, рекламанинг кучи, кўниктирмаси.

Ҳозирги замон болалари эса доимий реклама таъсирида улғаяётган энг биринчи авлоддир. Бундан севинишимиз керакми ё афсусланиш? Умуман, рекламанинг бола руҳиятига қай даражада таъсир этиши мумкинлигини биламизми? Ахир биз катталар, ўзимиз ҳам ҳали ҳамон рекламадан нимани кутмоқ керак: яхшилиқми, ёмонлиқми: билмаймиз-ку?

Келинг, яхшиши, шу ҳақда бир мулоҳаза юритиб кўрайлик.

“СНИКЕРС”СИЗ ЯШАБ БЎЛМАЙДИМИ?

Реклама берувчилар нима сабабдан энг аввало болаларни ҳам ўз миқозларига айлантиришга ҳаракат қилишадими? Бунинг камида учта сабаби бўлиши керак. **Биринчидан**, бола ҳам озми-кўпми ўз чўнтак пулига эга. Шундай экан, у реклама таъсирида ўзи муштариф харид ҳам қила олади. **Иккинчидан**, кичкинтой билиб-билмай ўзида бозор учун зарур бўлган жиҳат, яъни **истеъмоқчилик** одатига ўргана боради. **Учинчидан** эса турган гапки, бола — ота-онасининг истеъмоқчилик заруратига бевосита ва билвосита ўз таъсирини ўткази оладиган энг кучли курабдир. Ахир, қайси ота-она фарзанди «олиб берасиз» деб хархаша қилиб туриб олган сақич ёки бошқа гўж-гўж кимёдан иборат ширинликни сотиб олмайди, дейсиз?

лаштиришга чақиради. Масалан, телеэкрандаги шарбат рекламаси бизда чанқокни оддий сув ҳам босиши мумкин деган тушунишни сиқиб чиқара бошлайди. Ёки фарзандингиз ҳали видеоўйинлар, ўзи юрак поёздлар, пультли машиналар борлигидан бехабар, тинчгина, уйда бор ўйинчоқларини ўйнаб юрибди дейлик. Аммо у рекламанинг гувоҳи бўлган, эндиликда мавжуд ўйинчоқларидан қониқмай қолади. Унга телевизорда кўрсатилгани керак, тамом- вассалом. Сиз бир амаллаб уни бу шунчаки реклама эканлиги, унда кўрсатилаётган ўйинчоқлар жуда қиммат туриши ва бошқа ҳолатларни тушунира олдингиз ҳам дейлик. Лекин бола илгаригидек оддий ўйинчоқларидан қувонч топа олармикин?

2. Дид бошқарилади

Реклама, уни ҳар қанча қораламайлик, барибир мисли бир санъат асари каби бизнинг дидимизга ҳам ўз таъсирини ўтказиши керак бўлса уни ўзи истаган шаклга ҳам сола олади. Чунки рекламада гўёки ҳақиқатда нима чиройли бўлса, шу нарса намойиш этилади. Қолганлари эса, яъни бизнинг шу кунгача амал қилиб келаётган одатларимиз, аъволларимиз, кийинишимиз, ташқи кўринишимиз бир пулга қимматдек туюлади. Ва биз ихтиёрсиз равишда реклама роликларидиёқ қаҳрамонларга тақлидан ўзгара бошлаймиз, ўзлаша борамиз, янги эс-

ма!» ва ҳ.к. Биз ўтирган жойимизда жимгина ўша, «энг яхшисига» муносиблару омадлиларга термулиб, ичимизда гимирлаган ҳасад пайдо бўлаётганини ҳам пайқамаймиш. Ахир бизнинг кўлимиз бунга етмайди. Илкоминиш йўқ, Илкомиятсизлик эса тўлақонли эмаслигимизни таъкидлаб, устимиздан кулаётгандек гўё. Тўғри, каттами, кичикми, атрофдагилар ҳавас кўзи билан қарашини ҳамма ҳам ичидан истайди. Аммо бу ҳавас рекламаларда таъкидланганидек узун сочлару ёки уйнингизга ўрнатилажак плазмали телевизор билангина ўлчанмайди-ку?

ТАЪЛИМ МАСКАНЛАРИДА

Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги Саманта Смит номли боғча-мактаб қошида 1997 йили янги усулдаги яна бир боғча-мактаб мажмуаси ташкил этилган эди. Бу ерда 12 та боғча гуруҳи ҳамда 13 та бош-

— Айниқса, мажмуа қошидаги ритмик гимнастика, расм, инглиз тили, рус тили, шахмат-шаҳка, экология, валеология ва

ни севишдек улғу туйғуларнинг камол топишида муҳим восита бўлиб хизмат қилмоқда, — дейди **мажмуа директори Гулнора ЖАЛИЛОВА**. Болажонларга самарали таълим-тарбия бераётган ушбу боғ-

ҚИҒИР ИШНИНГ ҚИЙИГИ БОР

ЁЛФОНДАН ЧИҚАЁТГАН ЎТ

Яқинда шифохоналардан бирига касал кўргани бордим-у, уч-тўрт аёлнинг суҳбатига гувоҳ бўлдим:

— Эшитдиларингми, Розия яқиндагина туширган келинини бир ой ўтмай ҳайдаб юборибди.

— Вой, нега?

— Нега бўларди, келинининг буйрағи касал экан, уям етмагандай ревматизми борлиги учун оғир иш қилолмасмиш.

— Тўйдан олдин Розиянинг ўзи келинчакни роса мақтаганиди-ку!

— Касаллигини билмаган-да, айланай! Тиббий кўрикни «тўғрилаган». Кўшнимиз Дилбарнинг ҳам катта келини юрак пороғи экан, невараси ҳам шундай тугилибди. Энди ўглини ажратиб олмоқчи!

— Яқинда мен ҳам қариндошимга қиз узатмоқчиман. Қизимни «бегона қилмайлик» деб, аммакиси келин қилаяпти...

Бу гап-сўзлар орасида аёлларнинг «тиббий кўрикни пул билан тўғрилади» дейиши очиги, менга ғалати туюлди. На-

УНДА НИМА ҚИЛМОҚ КЕРАК?

Кўриниб турибдики, реклама биз катталарга шу даражада таъсир қилар экан, болаларни-ку қўяверайлик. Биз ҳали «**Сизни прораста беши аденосис бевозта қиялтими?**» деган каби рекламаларга тўхталиб ўтишни лозим кўрмадик. Бундай тарғиботнинг болаларимиз маънавияти, миллий онгига қай даражада таъсир қилиши ҳақида ҳам индамаялмиз. Чунки бу «нозик» мавзуга доир рекламаларнинг қай тарз ва қай пайтда берилаётганининг ўзи алоҳида мавзу, аниқроғи, муаммо, оғриқдир. Аммо биз ота-оналар ўз фарзандларимизни рекламага танқидий нигоҳ билан қарашга ҳам ўргата боришимиз мумкин эмасми? Шунда бола дуч келган ташвиқотга кўр кўрона эргашмасмиди.

Масалан, фарзандингиз сизга реклама қилинган шоколадни олиб беринг, деб туриб олди. Майли, сиз уни харид қилинг. Аммо шу билан бирга реклама қилинмаган оддий шоколаддан ҳам сотиб олишни унутманг. Уйга келган эса, бола билан «кичкина ўйин» қилинг. Сиз ҳар иккала шоколадни ҳам қадоғидан чиқариб, улардан бир хил бўлақдан болангизга татиб кўриш учун беринг. Хўш, бола бу ширинликларнинг қай бири рекламадагию, қайсиси оддийлигини фарқлай олармикин? Табиийки, жажжи экспертнингиз унисини бунисидан ажрата олмайди. «Иккови ҳам ширин», дейди маманул илжайиб. Демак... бўёғига хулосани боланинг ўзи ҳам чиқариб олади. **Яъни реклама шунчаки алдов, чалғитиш ва болаларча содда ибора билан тушунирганда, мактанчоқлик экан-да?** Мактанчоқлик эса яхши болалар учун «яхши» хусусият эмас. Шу билан бирга реклама ҳар доим ҳам шунчаки кўзбўямачилик эмаслигини ҳам болага англаштириш керак. Масалан, болангизнинг эскириб кетган камзули ҳам аъло реклама воситасини ўтатиши мумкин. Уни қўлингизга олиб, ёйиб, намойиш этаркансиз, «Сиз кўриб турган манави камзул (ёки шим, кўйлак) жуда кўп саргузаштларни бошидан кечирган. Уни Қаҳрамон деган болакай қийиб, боғчага борарди. Бу кийим уни ёмғирдан, қордан, совуқдан асраган», дея яширин рекламали эртагингизни бошлайсиз. Ва давомини қай томонга олиб кетиш сизнинг маҳоратингиз у фарзандингизнинг тасаввурига боғлиқ. Энг муҳими, унинг энди ана шу кичрайиб, ранги ўчиб қолган кийими ҳам худди ян-янгидек бошқа энгил боши каби ўз қадр-қимматига эга эканлигини бола тушунади. Ҳаёт рекламадан кўра чиройлироқ эканлигини туя боради.

Дилфуза ҚЎЗИЕВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

КЎРИНГ, ҲАВАС ҚИЛИНГ...

лангич синфлар мавжуд бўлиб, жами 876 нафар болажонларга 41 нафар ўқитувчи ва тарбиячилар ўзбек, рус тилларида таълим-тарбия бериб келадилар.

Таълим даргоҳида яратилган шарт-шароитлар ҳавас қилгудек. Болажонларнинг жисмонан соғлом, бақувват, ақлан етук ва билимдон бўлиб камолга етишлари учун соғломлаштириш хонаси, ёпиқ бассейн ишлаб турибди. Эстетик тарбия ва болаларнинг иходий саноҳиятини оширишга хизмат қилаётган «Капалак» рақс тўғарағида таърибли мухтаассислар боғча-мактаб ўқувчиларга ўзбек рақсларидан ташқари, бошқа миллатлар санъатини ҳам ўргатишади.

қоғоздан турли анжомлар ясаб тўғарақлари болажонларнинг нафақат таълим-тарбия олишлари, балки дунёқарашларини шакллантириш, она табиат, яъни ўсимликлар дунёси ҳамда ҳайвонот оламига меҳр кўрсатиш, Ватан ва оила каби муқаддас туйғуларни дилдан ҳис қилиб, улар-

ча-мактаб педагогик жамоасининг фидойи ва жонқуярликлари туйфайли мажмуа туман миқёсидаги энг кўзга кўринган таълим-тарбия масканларидан бирига айланди. Туман миқёсида самарали таълимни кенг йўлга қўйишда тарбиячилар билан биргаликда самарали иш олиб бораётган энг яхши услубчи Ольга Раҳимова, мактаб бўйича ўқув-тарбия бўлими илмий мудири Салима Худойбердиева, Феруза Абдураззоқова, Людмила Чувирова, Наталья Қряжова ва бошқалар жамоа, қолаверса, ота-оналар билан аҳил ва ҳамжиҳатликда иш олиб борапти.

Қамола АХМЕДОВА,
«Оила ва жамият» муҳбири.

Шахло АБДУРАХМОНОВА,
журналист.

У бир жойда ўтира олмайди. Юраги сиқилиб кетаверади. Файрати вуждига сигмайди. Югуриб-елиб рўзгор юмушларини бажаргиси, хамир қориб, нон ёпгиси, кир ювгиси келади. Елгиз ўлгига мазали таомлар тайёрлаб беришни истайди. Истайди-ю, аммо...

Бу-ку ҳар бир аёл бажариши лозим бўлган кундалик ишлар, ҳолос. У бундан-да каттароқ ишлар қилишни хоҳлайди. Рўзгор деб аталмиш қобик-

анъанавий маданият фестивали ўтказилганида «борма» дейишганига қарамай, борди. Одам ҳаддан ташқари кўп бўлган паст-баланд қирлардан иборат майдонда ногиронлар аравачасида ўтириб олган Нигорани кўпчилик эслаб қолди. Кўпчилик унинг Қоратепа адирликларидаги энг хушманзара жойлардан бирида намойиш этиб қўйган маҳсулотларини берилиб томоша қилгани ҳам рост.

Ёз ойларида эса Ҳазрати

бузоқлаб, эчкилар улоқлаб, қўйлар кўзилаб кетган экан. Кейинчалик Нигора ногирон бўлиб қолганида онаси раҳматли ҳар гал «Туғилишинг жуда баракали келган эди, қизим. Бу кўргулик эса сенга Оллоҳнинг қандай синовини кўрсатди?» — деб қайғурарди.

Нигора олти ёшга кирганида турман марказига кўчиб келишди. Тожиклар орасида ўсган қизалоқ ўзбек тилидаги бирорта сўзни билмасди.

МАТОНАТ

партага ўтиргизиб қўйди. Бўйи кичкина эмасми, доска яхши кўринмас, Нигора эса ўқитувчининг ҳар бир сўзини кулоқларини динг қилиб эшитарди. Саволларига бир зумда жавоб топар, орқа партадан гапирсам ўқитувчи эшитмайди, деб ўйлаб, олдига югуриб бориб жавоб берарди. Шундан сўнг ўқитувчи бу зехли қизни биринчи партага ўтказиб қўйганди.

У онаси, онаси, қўшниларидан қўйлақ, кашта, дўппи тикишни, гилам, нимча, зех тўқишни ўрганганида ҳали эндигина 12 ёшга қадам қўйган эди. Ўрта мактабни битирганида ҳеч иккиланмай тикувчилик касбини танлади. Берилиб ишлай бошлади. 19 ёшида уни турмушга узатишди.

Аммо... Оилавий ҳаёт уни нохуш кутиб олди. Кучли таъсирланиш, кўркув натижасида оёқлари ўзига бўйсунмай қолди. Муолажалардан сўнг юриб кетди. Лекин бу ҳол яна бир неча бор такрорланди. Бу орада икки фарзанд кўрди. Қизи нобуд бўлди. Ўгли Шарофиддин эса бугун унинг бор дунёси, қувончи, шодлигига айланган. Шу тариқа у 15 йилдан буюн тамоман ўз оёқлари билан юриш бахтидан жудо бўлди.

Шундай бўлса-да, Нигора тиниб-тинчимайди. Ўзбекистон ногирон «Ишбилармон аёлси» миллий уюшмаси аъзоси. «Меҳр нури» жағғармаси томонидан ўтказилган танловда қатнашиб, грант ютиб олди. Уйда ўзи тайёрлаган маҳсулотлардан иборат мўъжазгина музей ҳам ташкил этган.

Очиғи, у орзулари ушалиши, умидлари синиб кетмаслиги учун қимларнингдир ёрдамга муҳтожлик сезади. Гарчи бу ҳақда ҳаммага ҳам айтивермасам-да, тортиниб, қимтиниб турса-да, қулиб турган кўзларидан нажот кутаётганини пайқаб олиш қийин эмас. Бир ҳам дунёнинг синовидадан ўтиб олиш лустада ёниб яшаётган бу аёлнинг қалби оппоқ орзулар билан лиммо лим тула.

Мабодо қимдлариди қаҳрамонимиз билан ҳамкорлик қилиш, унга ёрдам қўлини чўзиш, қўллаб-қувватлаш истаги бўлса манзиллини айтиб қўяйлик: **Нигора Собирова Қашқадарё вилояти Китоб туманидаги Али Қушчи маҳалласида, Абдулла Набиев кўчасидаги 14-уйда яшайди...**

Лола ЎРОҚОВА

МАРДАК — сўзи халқ тилида ҳам, бадий адабиётда ишлатилганда ҳам кинояли оҳангда қўлланилади. Масалан, «Бу мардақдан яхшилик кутиб бўладими?» Мардак сўзи енгилтабиат, пасткаш эркакларга нисбатан ишлатилган.

ФОТИХ — деганда биз асосан забот этувчи маъносида тушунамиз ва ишлатамиз. Бироқ «фотих»нинг биринчи маъноси «очувчи» дегани. «Куръон»даги «Фотиха» сураси ҳам шу маънода Илоҳли лугатда ҳам, Навоий асарлари лугатида ҳам бу сўзнинг «очувчи», «бошловчи» маънолари борлиги ҳақида айтилган.

КАСБ — сўзини биз ҳозирда асосан ҳунар, машғулот-касб маъносида тушунамиз. «Касб»нинг илк маъноси «ўрганиш, ҳосил қилиш, эгаллаш»дир. Мантиқан, ҳунар ва машғулотга ҳам ўрганиш асос бўлади.

ФОСФОР эса юнонча сўз бўлиб, «нурафшон, нур сочадиган» маъносида, phos — ёруғлик, phoros — олиб боровчи дегани.

ТЕЛЕФОН — бу сўз ҳам юнонча бўлиб, «tele» — олис, «fon» — товуш, овоз, демек, телефон — «олис овоз» деган маънони билдиради.

НАШРни кўпроқ «нашр этиш — босиб чиқариш» маъносида тушунамиз. Аслида нашр — ёйиш, тарқатиш маъноси билдиради.

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

ҚИСМАТГА ҚАСДМА-ҚАСД

дан чиқиб, одамларга хизмат кўрсатсам, ўзимнинг нималарга қодир эканлигимни юзага чиқарсам дейди. Атрофида ўнлаб, юзлаб аёлларни тўплашни, уларга бош бўлишни, иш билан таъминлашни, тadbиркорлик қилишни орзу қилади. Булар орзуга айланиб қолди, ҳолос.

...Нигоранинг қўлидан нималар келмайди, дейсиз. Қўйлақ, кашта, дўппи тикади, пайпоқ, нимча тўқийди, совга-боп буюмлар, юмшоқ ўйинчоқлар тайёрлайди. Қўйқимлардан шунақа чиройли қуроқлар тайёрлайдики, ҳавасингиз келади. Ҳатто ўзига хос қуроқ қийимлар ҳам тикади. Хуллас, қўли гул, ҳунароманд. Фақат...

Қўлидан шунча иш келишига қарамай, ниятларини амалга ошириш ҳам осон кечмайди. Ниҳоятда қийин. У ҳатто ҳамма аёллар бажариши мумкин бўлган рўзгор юмушларини ҳам қила олмайди. Бунга қодир эмас. Унинг оёқлари танасининг жонсиз қисмига айланганига 15 йилдан ошиб қолди. 15 йилдан буюн у аравачада, бирорнинг кўмагига муҳтож.

Бироқ у шу аҳволда ҳам бекор ўтиргиси келмайди. Қўлидан келган ҳамма ҳунарини ишга солади. Бир зумда қўйлақ тикади. Бир зумда пайпоқ тўқийди, чойнакка ёпғич тикади ва ҳоказо. Тиканларини харидор излашини айтмайсизми?

Ўтган йили Китоб туманида «Асрлар садоси» республика

Башир зиёратгоҳида қадам бошига жой топилмай қолади. Нигорани тез-тез ана шу жойда ҳам учратасиз. У тайёрлаган буюмлар узоқ туман ва вилоятлардан келган зиёратчиларга манзур бўлгани учун ҳам харид қилиб кетишади. Нигора бир неча марта Қарши ва Тошкент шаҳарларида бўлиб, ўтган савдо ярмаркаларида ҳам қатнашиб қайтди.

Хуллас, Нигора Собирова ана шунақа, тиниб-тинчимас аёл. Ногиронман, давлатдан нафақа олаётган-ку, деб қараб ўтирмайди. Аслида, тиниб-тинчимаслик, ғайрат-шижоат унга болалиқдан эш. У Китобнинг тоғли Сиёб қишлоғида дунёга келганида март ойининг саккинчи кунини эди. Ўша йили баҳор эрта келиб, онаси туғруқхонадан чиққанида ҳамма ёққа кўклам сепини ёйган, сигирлар

Кўшни қизлар у билан тил топишолмай кетиб қолишди. Шундан сўнг Нигора гапирмай қўйди. Онасининг саволлари жавобсиз, отасининг сўзлари эътиборсиз қолди. Ҳеч кимга гапирмади. Икки ҳафта чурқ этмай, фақат кўчага чиқди. Чоп-қиллаб ўйнаб юрган ўртоқларини кузатди. Уларнинг сўзларини эшитди. Хуллас, тили билан гапирмасам-да кулоқларини ишга солди. Фақат тинглади.

Орадан икки ҳафта ўтгач, у бирданга гапиришни бошлади. Ўшанда онаси «нега гапирмаяпти деб қўрққандим. У ичиде тил ўрганган экан», — деб қўйганди.

Мактабга борганида эса онаси «қизим кўк қўйлақ киймайди», — деб гулли қўйлақ тикиб берган экан. Сочларига пўпак, қўлларига кўзмунчоқ тақиб, тўйга келгандай яساني олган қизалоқни ўқитувчи энг охириги

Пойтахтимиз аҳолиси ва меҳмонларига беминнат хизмат кўрсатиб, уларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилиб келаётган Тошкент шаҳридаги 2519 - автожамланма давлат корхонаси маъмурияти «Д» тоифали ҳайдовчилар ҳамда чиптачиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ!

Ойлик маошлар қуйидагича:

Ҳайдовчилар учун **550 000** дан юқори.
Чиптачилар учун эса **220 000** дан юқори.
Шунингдек, автожамланма қошида ташкил этилган махсус ўқув курсида «Д» тоифали ҳайдовчилар ҳам тайёрланади.
Ўқиш муддати 6 ой.

Ҳайдовчилик курсларида ўқишни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари керак:

1. Паспорт кўрсатилади ва 2 та нусхаси тақдим этилади.
2. Ҳарбий билет (нусхаси тақдим этилади).
3. 3x4 сурат (10 дона)
4. Тиббий маълумотнома (3-сон шаҳар клиник шифонаси)
5. «В», «С» тоифали ҳайдовчилик гувоҳномалари (нусхаси) албатта тақдим этилади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин:
Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Авайхон кўчаси, (собиқ Иркутск) 20-уй.
МЎЛЖАЛ: Қорасув 6. **ТЕЛЕФОН:** 266-38-31

ЖАМИЯТ ВА БИЗ

Янги қурилган оила ва туғилган фарзанднинг ҳақ-ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, она ва бола саломатлигини асраш, уларнинг ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан ҳимоя қилинишига эришиш учун кенг жамоатчилик орасида тушунтириш ишлари олиб бориш айниқса ФХДЁ бўлимлари зиммасига ҳам катта масъулият юклайди. Жамият тараққиёти учун авваламбор оилалар мустақкам бўлмоғи керак. Ана шу мақсадда вилоятла-

римиздаги хотин-қизлар кўмиталари, ФХДЁ бўлимлари томонидан маҳалла-кўйда, коллеж-лицейлар, олий ўқув юртиларида, ёшлар, аёллар ўртасида ҳуқуқий саводхонликни ошириш юзасидан турли учрашувлар, юзма-юз мулоқотлар ўтказиб келинмоқда. Қуйида эса Фарғона вилоятининг Данғара, Бешариқ, Ўзбекистон туманларида фаолият кўрсатаётган ФХДЁ бўлими мудирларининг ҳаётини кузатувлари ҳамда фикр-мулоҳазаларини эътиборингизга ҳавола қилаёғимиз.

ОИЛАГА ДОФ ТУШМАСИН

— Биз турмуш ўртоғим билан бир-биримизни ёқтириб, синашиб турмуш кургандик, — дейди ҳузуримга келган ёшгина келинчақ. — Нон ушатиладиган кейин кўпчилик каби ФХДЁга ариза беришимиз кераклигини билардим. Мен бу ҳақда бўлажак турмуш ўртоғимга айтсам, негадир бу таклиф унга ёқмади. Тўй куни фақат никоҳ ўқитдик. Лекин орадан бир йил ўтиб, фарзандимиз туғилиш арафасида орамизга совуқчилик тушиб, тез-тез жанжаллашадиган бўлиб қолдик. Мен болам туғилмасдан олдин онамни кетишига мажбур бўлдим. Хуллас, болам ота уйимда туғилди. Эрим ортимдан сўраб ҳам кел-

мади. Мен эса ялиниб бормадим. Қизимга дадамнинг фамилиясини бердим. Ҳозир унинг отасидан ҳеч қандай ёрдам ололмайман. Чунки расмий ни-

коҳдан ўтмаганмиз. У эса бошқатдан уйланди, фарзанди бор...

Ҳақиқатдан ҳам орамизда шу аёлга ўшаб адашганлар жуда кўп. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг: ҳозир бувасининг фамилиясидаги қизалоқнинг тақдири нима кечади? Бу ҳам оғрикли муаммолардан биридир. Ана шундай муаммоларга чек қўйиш мақсадида ФХДЁ бўлимимизга ёш келин-куёвлар учун алоҳида мактаб ташкил қилинганки, унга етук мутахассислар, руҳшунос, ҳуқуқшунослар, кўпни кўрган кекса отахону онахонлар таклиф этилади. Ёш оила учун никоҳни расмийлаштириш, тиббий кўрикдан ўтиш қанчалик муҳим эканлигини уларнинг ота-оналарига ҳам тушунтирамиз.

Чунки оила қуриш масаласи ҳар бир инсон ҳаётидаги улкан ижтимоий аҳамиятга эга улкан ҳодисадир. Буни кенг жамоатчиликка тушунтириб бориш эса ҳар биримизнинг бурчимиз ҳисобланади.

Зухраҳон ЭРМАТОВА,
Данғара тумани
ФХДЁ бўлими мудираси.

ҲУҚУҚИНИ БИЛМАГАН БОЛА

Баъзан кундалик ҳаётда ўз фарзандларига жисмоний куч ишлатаётган ота-оналарга ҳам дуч келамиз. Агар бундайларни инсофга чақирсангиз «Бу менинг болам, қандай тарбиялашни ўзим биламан», деган жавобни эшитасиз. Лекин ҳар бир боланинг ўз ҳақ-ҳуқуқлари борлигини улар ҳар доим ҳам билвермайдилар.

Болаликни ҳимоя қилиш мамлакатимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Бола ҳуқуқлари ҳимояси Конституция-мизда белгилаб қўйилган. Унга кўра, бола дунёга келиши биланок, ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлади ҳамда давлат томонидан кафолатланади.

Шу конституциявий норма асосида Ўзбекистон Республикасининг «Бола ҳуқуқлари кафолатлари тўғрисида»ги қонуни қабул қилинган. Қонуннинг 2-боби тўлиқ бола ҳуқуқларининг асосий кафолатларига бағишланган бўлиб, унда боланинг яшаш ҳуқуқи, эркинлик ва шахсий дахлсизлик, ўз фикрини эркин ифода этиш, ахборот олиш ҳуқуқлари, ҳимояга, оилавий муҳитга, ҳусусий мулкка, турар жойга, дам олиш ва соғлиқни сақлашга бўлган ҳуқуқлари давлат томонидан қўллаб-қувватланиши баён қилинган.

Конституция-мизнинг 24-моддасида яшаш ҳуқуқи ҳар бир инсоннинг узвий ҳуқуқи эканлиги, инсон ҳаётига суиқасд қилиш эса энг оғир жиноят эканлиги қайд этилган. Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисидаги қонунда эса бу норма қуйидагича ифода этилади. Яшаш ҳуқуқи ҳар бир боланинг узвий ҳуқуқидир. Боланинг ҳаётига суиқасд қилиш эса энг оғир жиноятлардан биридир. Шундай экан, фуқароларнинг ҳуқуқий онгини шакллантириш бизнинг олдимизга турган энг муҳим вазифалардан биридир. Биз бу борада ёш оилаларга яқиндан ёрдам бераёғимиз. Нафақат шифокор, руҳшунос, маҳалла фаоллари иштирокида, балки тажрибали ҳуқуқшунослар билан ҳам учрашувлар ўтказаяғимиз.

Ҳосиятхон МАМАЖОНОВА,
Бешариқ туман ФХДЁ
бўлими мудираси.

ТИББИЙ КЎРИК: АЙБ КИМДА?

Бўлимимизга турмуш қурмоқчи бўлган икки ёш келиб, «Биз тиббий кўриқдан ўтишимиз шарт эмас, соппа-соғмиз, ҳеч нарсадан шикоятимиз йўқ» дейишди. Биз уларга тиббий кўриқдан ўтиш мажбурий эканлигини тушунтирдик. Улар тиббий кўриқдан ўтиб келишгач, аниқ бўлишича, йигит даволанмаса, фарзанд кўролмас экан. У тўйгача даволанди. Тўйдан кейин ҳам икки йил муттасил даволанишлардан кейингина фарзандли бўлишди. Агар ёшлар ўз соғлиқларидан тўйдан олдин бохабар бўлишмаганда эди, «айб сендами, айб менда», деб анчагина кўнгилхираликларга дуч келишарди.

Оила инсоннинг камол топиши, дунёқарашининг шаклланиши учун шарт-шароит яратадиган тарбия масканидир. Инсон ақлу тафаккурининг парвози ҳам ана шу майдондан, оила бағридан бошланади. Унинг энг биринчи вазифаси жамиятга, давлатга жисмонан соғлом, маънан етук, истеъдодли авлодни етказиб беришдир. Насл-насабнинг тозаллиги оилалардан бошланади. Оиланинг илдизи бақувват бўлса, иймон-эътиқод қатламлари мустақкам бўлади.

Шу сабабдан оила қуриш олдида турган ёшлар никоҳдан ўтишдан олдин ФХДЁ бўлимига ариза бериб, тиббий кўриқка йўлланма асосида жўнатилмоқда. Улар бу синовдан муваффақиятли ўтганидан кейингина никоҳлари қайд этилмоқда. Албатта, кўриқдан ўтишнинг афзаллигини энди ёшларимизнинг ўзлари чуқур англаб етмоқдалар. Илгари кўп ҳолларда айнан тиббий кўриқдан ўтмасдан оила қурган ёшлар ўртасида ажралиб кетиш ҳолатлари учраб турган бўлса, энди бундай нохушлиқларнинг бирмунча олди олинди. Бу эса келажақда соғлом Оила деб аталган кўрғон пойдеворига қўйиладиган биринчи мустақкам қадамдир.

Максудаҳон ШОКИРОВА,
Ўзбекистон тумани
ФХДЁ бўлими мудираси.

ҚАЛДИРҒОЧ

ВАТАН

*Ҳар кун тонгда кўёш нури
ҳис қилганимда,
Гулзорлардан даста-даста
сул терганимда,
Қушларнинг шўх қўшиғига
дил берганимда,
Ватан! Шунда Яратганга
шукрона айтдим.*

*Офтоб меҳр нури сочиб
қилганда ханда,
Ариқларда зилол сувлар
мавжланганида,
Юрагимда бахт қўшиғи
авжланганида,
Ватан! Шунда Яратганга
шукрона айтдим.*

*Онам майин алла айтиб
қуйлаганида,
Бувим айтган эртақларин
тинглаганимда,
«Тинчлик» сўзин маъносини
англаганимда,
Ватан! Шунда Яратганга
шукрона айтдим.*

*Эрк қўёши чарақласин,
тўсмасин булут,
Халқим, асрлик дардларинг
бўлсин-да унут.
Шу Ватаннинг қизиман,
деб ҳар саҳар туриб,
Она юртим, Яратганга
шукрона айтдим.*

ОРЗУЛАР

*Ўн беш ёшда орзуларнинг
поёни йўқ бўларкан,
Кимдир ойга, яна биров
юлдузларга кўнаркан,
Тилақларнинг осмонига
ишонч билан чиқмасанг,
Нарвон силжиб,
У орзулар армон бўлиб қоларкан.*

ОЛТИН КУЗ

*Тиллодай товланиб япроқлар,
Ел билан сирлашиб ўйноқлар.
Гоҳ шамол, гоҳ ёмғир, чақмоқлар...
Олтин куз, нозингдан айланай.*

*Боғларда анору олма,лар,
Узуму қовунлар тил ёрар,
Юракда ажиб ҳис уйғонар,
Олтин куз, созингдан айланай.*

*«Оқ олтин» хирмонинг тоғ қадар,
Табиат — қиёси йўқ заргар,
Этагинг тўла ризқ, неъмат, зар,
Олтин куз, ўзингдан айланай.*

Шахло РАҲМАТОВА,
Фарғона вилояти,
Ўзбекистон тумани,
65-ихтисослашган
мактаб-интернати ўқувчиси.

Чиндан ҳам кимнинг пешонаси-га нима ёзилганини билмайди одам. Лекин... ҳаётда шундай воқеалар бўладики, бу эса кўпларга тақдир деганлари бор нарса эканлигини эслатиб қўяди. Кейинчалик воқеалар тизимини кузатар экансиз, аслида қисматнинг ўзи сизга айрим ишоралар қилганини англаб, ҳайрон қоласиз.

«Бир куни нохуш ходиса рўй берди, — дея ҳикоя қилади Нозима опа Аликулова, — кайнукамнинг бир дўсти бевақт оламдан ўтди. Мендан ўша йигитга атаб шеър ёзиб беришимни илтимос қилишди. Шеърни ёзиб, биринчи бўлиб турмуш ўртоғимга ўқиб бердим. Негадир у киши жилмайиб туриб:

— Мен ҳам ўлсам, шеър ёзасизми? —

рийкорлигига чидай олмади, ҳаётдан кўнгуллари қолди. Қаттиқ зўриқишдан таналарида нималардир ўзгариб кетган эди, назаримда. Шу куни у киши елкаларига костюмларини ташлаб, кўчага отланди. Орқасидан чолдим, тирсакларидан тутиб қолишга уриндим. Лекин у киши кўлларини бир силтаб тортиб олдилару, менга қайрилиб ҳам қарамай, уйдан чиқиб кетди...

Шу кетганча икки соатгача у кишидан дарак бўлмади. Каерга боришимни, нима қилишимни билмасдим. «Ўзини бир бало қилиб қўймаса эди!» деб жоним ҳалак эди. Юрагим шундай зарб билан урардики, томирларим ёрилиб кетадиганга ўхшарди. Бир пайт ташқари эшик очилгани эшитилди. Носир аканинг оёқ товушлари... қайтганларини билиб, бўшашиб, стулга

рени зиёрат қилгани боргандим... Қаттиқ ҳаяжонда бўлганим учунми, узоқдан уларни кўрдим! Опоқ кийинган ота-онам қабр тепасида ўтирарди. Кўриб, кўрқиб кетдим. Орқамга қараб қочмоқчи ҳам бўлдим. Лекин улар мени кўриб туришарди. Шу боис юрагимда ҳадик бўлса-да, уларга яқинлашдим.

— Ке, болам, нега ййглайсан? Ййглама! — дедилар онам меҳрибонлик қилиб. Шунда ҳам кўзларимга ишонмайман. Бундай бўлиши мумкин эмас, дейман. Улар гўё тирикдай, самимий гаплашдилар.

Шу боис кўнглимдаги кўркүв йўқолиб, аста ёнларига бориб ўтирдим-да: — Ойи... дада? Бу... сизмисиз? — дедим. — Ахир... сизлар ўлган эдингиз-ку? Отамнинг жаҳллари чиқиб кетди: — Гаплашсан-ку, падарикусур, нега

учди. Жуда узоқ учдим», — дея ҳикоя қилганди у киши. — Ўзимнинг парвозимни четдан кузатар эканман, учиб учун шунча кунчи қаердан оляпман, деб ўйлардим. Ахир, моторим, қанотларим бўлмаса? Учачу ахири бир ёруғ жойга келиб кўндим ва фақат шу ердагина жоним ором топишини тушундим. Аммо... кўп ўтмай, кимдир исимини айтиб чақира бошлади. Овоз шамол бўлаётгандай элас-элас эшитиларди. Кимдир юзимга шапатилар урди. Ортга қайтишга мажбур бўлдим. Кўзимни очганимда, палатада ётардим.

— Кейинчалик у кишининг ахволлари оғирлаша бошлади. Ўшанда билмаган эканман, аслида улар ўша сирли қувур-

БУ ДУНЁ БИР БЕКАТДИР

деса бўладими? Гангиб қолдим. — Э, гапингиз курсин, тавба денг. У пайтда қандай ёзаман. Қариб-чиринган кампир бўлман-ку! — дедим ҳазиллашиб.

Аммо шу суҳбатдан кейин орадан беш йил ўтиб, умр йўлдошим учун қабр тошига шеър битишимни ўша пайтда ҳаёлимга ҳам келтирмаган эканман. У киши эса билгандилар...

— Чиндан ҳам баъзи кишиларни худо-ийм ўзи учун яратар экан. Умр йўлдошим ўта сермулоҳаза, оғир-вазмин, оқил инсон эдилар. Ҳаётда бир фалсафалари бор эди. Оддий яшаб, юксак фикрлаш, имкон қадар одамларга яхшилик қилиш. Ўта иқтидорли, олим одам бўлишларига қарамай, оддийгина иш кийимида юрарди.

— Коржомда ўзимни яхши ҳис қилман-да, — дердилар у киши. Кейин нимагадир бу дунёни автобус бекатида ўхшатар эдилар. «Ҳар кимнинг автобуси турли пайтда келади. Бировники вақтли, бировники эса кеч. Шундай экан, бу бекатни оҳангжамо қилиб беэза, унга уч қаватли бинолар қуришининг нима кераги бор!» — дердилар.

— Бу нохушлиқлар аслида чол-кам-пир ўлгач, ҳовли-жой талаш туфайли бошланди. Ўз жигарларинг, туғишгана-ринг сенга зўғум қилса, бунга чидаш қийин бўларкан. Кишини ҳаётдан бездириб қўяр экан, — дея ҳикоясида давом этди Нозима опа. — Носир акам қариндошлар билан бўлган навбатдаги жанжалдан кейин кўксиларини ерга бериб, шундай ййгладиларки... Мен нима қиларимни билмай тепаларида туриб қолдим. Елкалари силкиниб, шундай ййгладиларки, гўё устиларига осмон қулаган эди... ва бу хатолик, иложсизликини тузатиб ҳам бўлмасди. Ўшанда кўнглимда бир нима «чирт» этиб узилди. У кишида саратон хасталиги айнан шу куни бошланган бўлса ажаб эмас. Чунки у киши одамларнинг

ўтириб қолдим. У кишига ахволимни билдирмадим.

— Адаси, кўрқитиб юбордингиз-ку! Қаёқларга бориб келяписиз? — дедим жилмайиб. Уйдан даргазаб бўлиб чиқиб кетган одам, халимдай юмбаб қайтганларини кўриб ҳайрон қолдим.

— Чой куйиб юбор! — дедилар гўё ҳеч

нима бўлмагандай.

Чой дамлаб, у кишини чақирдим. Дас-турхон атрофида ўтирганча яна сўрадим.

— Қаёққа бордингиз энди?

У киши аввалига айтсамми-айтмасамми? — дегандай ўйланиб қолди, кейин кулимсраб:

— Ҳозир жуда ғалати воқеа рўй берди. Айтсам ишонмайсан, — деди.

— Боя қабристонга, ота-онамнинг қаб-

ўлган бўларканман? — дедилар отам. (Қайнотам тириклик пайтларида ҳам бировни уришсалар, «падаркусур» дердилар.) Уччаламиз узоқ гаплашиб ўтирдик. «Сизларсиз менга жуда қийин. Сизлар билан қолгим келяпти, мени ёнингизга чақириб олинг», дебдилар Носир ака. Аммо кайнона-қайнотам у кишини роса юпатишибди, тушунтиришибди:

— Ҳали ёнимизга қайтишингизга эрта. Уй-жой кимлардан қолиб кетмайди, болам. Фарзандларингни, хотинингни ўйла. Улар сенсиз нима қилишади?

Кейин у кишини уйга жўнатишибди.

— Бунга ишониш қийин. Лекин уларни сени кўргандай кўрдим, гаплашдим. Иккисимиз бўлаётган воқеаларни билгандай, атай мен учун қабрдан чиққан эканлар...

ТУЙНУК ИЧРА ПАРВОЗ

Носир ака ота-оналарини қабр тепасида кўрганларидан кейин, орадан тўрт йил ўтиб, хасталаниб ётиб қолди. Бошлари оғриб юрган кезлари бир ўртоқлари пайванд ишларига чақиртирди. Ёз бўлса-да, ёмғир ёққан кун эди.

— Ўзи мазангиз йўқ. Пайванд қилишга бошқа одам чақира қолишин, — дедим мен. Лекин у киши кўли гул уста ҳам эди. Ишни ҳеч ким улардай баҳаролмасди. Шу куни ота-бола пайванд қилишга кетишди. Бирок, кўнглим сезган иш бўлди. Ўша куни Носир акамни тоқ уриб, сўридан ййқилиб тушибди. Ўшандан кейин текширувлар бошланди. Миёнда шиш борлиги аниқланди. Жарроҳлик операцияси қилишди. Энг ажаблანарлиси, операциядан кейин у киши бошларидан ўтган яна бир ғалати воқеани сўзлаб берганди:

«Рўҳим аллақандай тубсиз туйнукдан айланма ҳаракат қилиб, юқорига қараб

дан учганда ҳам марҳум ота-оналари билан суҳбат қурганларида жон кўчиб бўлган эди. Чунки ҳар иккала ҳолатда ҳам у кишининг узоқ умр кўришига ҳеч қандай ишора бўлмаган. Сўнгги кунлари менга хомуш термулганча:

Нозима, энди сизга қийин бўлади. Икки фарзандни оёққа қуйишингиз, битмай қолган иморатларни қуриб битказишингиз керак, мени кеңиринг! — деган эди.

Лекин у киши оламдан ўтганларидан кейин ҳам уларнинг борлигини ҳис қилиб турдик.

Бирок вафот этган кунлари пулдан анча қийналиб қолдик. Куз келган, киша озиқ-овқат гамлаш керак эди. Маблағ йўқ, нима қилишни билмаймиз. Шунда ўғлимга «Азизжон, фалончи кўшндан қарз сўраб чик!» дедим. Аммо у уялиб чиқмади. Баттар бошимиз қотди. Қиш келяпти, Азизжонга иссиқ кийим олишимиз керак. Шунда:

— Дадангнинг куртқасини кийиб кўр! — дедим мен. — Ахир янгисига пулимиз йўқ-ку!

Азизжоним ақли ййигит, мени тушунди ва дадасининг куртқасини кийиб кўрди. Мўъжиза ҳам шу куни рўй берди. Ўша куртқасининг чўнтагидан 160 минг сўм пул чиқса бўладими?! Ҳайрону ҳайратда қолдик. Ййглаб юбордим... Ахир бу тасодиф эмасди-да!

Бу воқеаларга ҳам анча бўлди. Биз чала қолган иморатимизни қуриб битказдик. Фарзандларим институтга ўқигага киришди. Хулаас, ҳаётимиз исзга тушиб кетди.

Аммо менинг англаб етганим шу бўлдики, Носир акам яшайдан мақсад еб-ичиш, дабдабали иморатлар солиш эмас, ўзликни англаш, руҳни камол топтириш эканини яхши билар эканлар. Илоҳим у кишининг охиратлари оқиб бўлсин! Фарзандларининг бахтини берсин!

Нозима опанинг ҳаётий ҳикоясини Мавлуда ИБРОҲИМОВА оққа кўчирди.

БИРИНЧИ ВОҚЕА

...Мавлуда Бекободдаги катта бир корхонада ходимлар бўлими бошлиғи вазифасида ишлаб юрган эди. 2007 йил 23 июль куни унга шу жамоада 2005 йилнинг 1 сентябрига қадар чилангар уста бўлиб меҳнат қилган Қаюм Ҳошимов имтиёзли пенсияга чиқиш ҳуқуқини берувчи маълумотнома ёзиб беришини сўраб келди. Бу хатти-ҳаракати ноқонуний эканлигини яхши билса-да, нафс балоси устунилик қилди — ўз лавозимига совуққонлик билан қараб, ҳужжатларни текширмагандан, сохта маълумотномага имзо чекиб берди. Натижанда...

Қаюм ака эса иши осон битганидан хурсанд бўлиб, имтиёзли пенсияни расмийлаштириб олди. Икки йил ҳеч нарса кўрмагандай тайёргина пулни олиб юрарверди. Қингир иш барбиров бир кун келиб ташвиш келтиришини у ҳам қайдан билсин? Ни-

ТЎҚЛИККА ШЎҲЛИК ҚИЛМАНГ! ✓ ИНСОНПАРВАРЛИК

хоят, шу йилнинг сентябрида Мавлуда Бобоева устидан Жиноят Кодексининг 228-моддаси 1-қисми билан очилган жиноят иши жиноят ишлари бўйича Бекобод шаҳар судида кўриб чиқилди. Айнан битта сохта ҳужжатга чекилган имзо орқали давлат жар-гармасидан бир ярим миллион сўмга яқин маблағ ноқонуний ўзлаштирилганлиги аниқланди.

Суд ҳаёяти ушбу "иш"ни кўриб чиқиб, М.Бобоевага нисбатан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2008 йил 28 август кундаги "Амнистия тўғрисида"ги қарори 6-бандига асосан жиноят иши ҳаракатдан тугатилиб, фуқаро Қ. Ҳошимовга тегишли бўлган нафақа олувчининг шахсий иши Бекобод шаҳар ижтимоий таъминот бўлимига қайтарилди.

ИККИНЧИ ВОҚЕА

...Бекободлик Гулбахор исмли аёл "Замира" деган номаълум шахс билан ўзаро тил бириктириб, дехқон бозорига республикамиз ҳудудида сотилиши таъқиқланган психотроп моддалар туркумига кирувчи дорилардан бирини сотаётгани аниқланди. Ўзи 66 ёшда, нафақада бўлган ва икки нафар фарзандини дуо қилиб, бемалол умргузуаронлик қилиши керак бўлган бу онахонни қайси шайтон йўлдан урди, дейсиз. Лекин мазкур жиноят иши билан боғлиқ хатти-ҳаракатлар ўрганилиб, таҳлил этилганда, кишини ҳайрон қолдирадиган ҳолат — ўз нафсини ўйлаш, бир зумда бойиб кетишга мойиллик ва...

Хулаас, Жиноят Кодексининг 273-моддаси 2-қисми ва

шу модданинг 3-қисми "б" банди билан айбланган бу аёл устидан очилган жиноят иши суд томонидан кўрилиб, барибир бизнинг давлатимизда амал қилаётган инсонпарварлик таъминоти асосланган қонунларга биноан ажрим чиқарилганлигини алоҳида эътироф этмоқчимиз. Негаки, Г. Солиева томонидан содир этилган жиноят оғир жиноятлар туркумига кирарди. Лекин шу йил 28 августдаги Олий Мажлиси Сенатининг "Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги эълон қилинганлигининг ўн саккиз йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисида"ги қарорининг 1-бандига кўра, биринчи марта аёллар содир этган жиноятлари учун жазодан озод қилинишлари ҳамда 7-бандига биноан ушбу жиноят иши

ҳаракатдан тугатилди. Ашёвий далил сифатида олинган дори воситалари йўқ қиллинди...

Биз ушбу воқеаларнинг қисқача баёнини бежизга келтирмадик. Чунки ҳеч бир қингир иш беиз кетмайди, халқона айтганда, «кўза кунда эмас, кунда сириши» мумкинлигини ҳар бир фуқаро англаши керак. Ахир, юртимизда тинч-осойишта, эмин-эркин, ҳалол яшаш, ишлаш учун шунча шарт-шароитлар яратилган бир пайтда, энг аввало ҳаммамиз Она, аёл дея улуглайдиган, ардоқлайдиган хотин-қизларнинг бундай ноқонуний ишларига аралашиб қолишини қандай изоҳлашни билмайсан киши.

Мурод АЛИМУҲАМЕДОВ, жиноят ишлари бўйича Бекобод шаҳар суди раиси. Матлаб ҲАМЗАЕВ, судья.

ДУШАНБА 2

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.05 «Изор».

18.05 «Умр манзаралари» 18.40 «Юртим бўйлаб» дастури: «Ажсиент».

YOSHLAR

07.00 «Салом, ёшлар!» 08.00 Миллий сериал: «Хайт сабоқлари».

16.10 «Даврнинг боласи» 16.20 «Миллий мультфильм» 16.30 Биология дарси.

CONSENT

14.55 Курсатувлар тартиби. 15.00 «ПОЙТАХТ».

18.30 «ПОЙТАХТ» 18.50 «Гул ифори» Т/с.

SPORT

7.00 «Бодрое утро» 8.00 «Талкин».

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари 08.00 «Жассига ўхшаши йўқ» 08.30 Ўзбек наволари

ntt

06.30 «Асрлар садоси» 07.00 Тонги наволар

15.30 Бадий фильм 17.00 «Янги авлод» 17.20 «Ёшлар»

СофТС

07.00 «Музыка» 07.10 «Школа здоровья» 07.35 «Мир в твоей тарелке 2009».

1

4.00 Телеканал «Доброе утро» 8.00 Новости.

СЕШАНБА 3

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.05 «Иклим».

17.00 «АХБОРОТ» 17.10 ТВ - анонс.

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!» 8.00 Миллий сериал: «Хайт сабоқлари».

13.00 «ДАВР» 13.10 «Муъжизавий дунё» 13.40 «Автопатруль».

CONSENT

7.30 «Салом, Тошкент!» 8.35 Мумтоз наволар.

17.05 «Сеними, шошмай тур!» М/ф.

SPORT

7.00 «Бодрое утро» 7.50 «Тет-а-тет».

21.55 Футбол. Чемпионат мира U-17. Италия - Уругвай.

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек наволари 07.30 Prime time (рус) - 07.40 Ўзбек наволари

ntt

06.30 «Асрлар садоси» 07.00 Тонги наволар

15.00 «Буни ҳаёт дейдилар» 15.30 Бадий фильм 17.00 «Янги авлод»

СофТС

07.00 «Музыка» 07.10 «Жизнь в цветах» 07.35 «Домашняя энциклопедия».

1

4.00 Телеканал «Доброе утро» 8.00 Новости.

ЧОРШАНБА 4

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!» 7.05 «Иклим».

«Умр манзаралари» «Болалар сайраси» 13.40 «Полак ва Болек» М/с.

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!» 8.00 «Хайт сабоқлари».

20.15 «Сайлов - демократия кўзгуси».

CONSENT

7.00 «Салом, ёшлар!» 8.00 «Хайт сабоқлари».

10.45 «Навбатчи» 11.00 «Ўтмиш хибони».

SPORT

7.30 «Салом, Тошкент!» 8.35 Мумтоз наволар.

19.00 «ДАВР» 19.30 «Ишқ ифори» Т/с.

CONSENT

7.30 «Салом, Тошкент!» 8.35 Мумтоз наволар.

14.00 «Дунё» телестури. 15.00 «ПОЙТАХТ».

SPORT

7.00 «Бодрое утро» 7.50 «Тет-а-тет».

1

7.00 «Бодрое утро» 7.50 «Тет-а-тет».

TV-MARKAZ

07.00 Ўзбек навалари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Серилал «Притворщик»
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Корольова» х/ф
13.20 Ўзбек навалари
14.20 Prime time (рус)
14.30 «Кинокурьер»
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 ТАЙНЫ СМОЛВИЛЛЯ
16.30 Ўзбек навалари
18.30 Серилал «ЖАССИГА
ЎХШАШИ ЙЎҚ»
19.00 Ўзбек навалари
20.00 M-files
20.30 Ўзбек навалари
21.00 «ПРИТВОРЩИК»
22.00 «ДЖОННИ Д» х/ф

ntt

06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги навалар
07.30 «ХУДУД»
08.00 «25-кадр»
08.30 «Тарона»
09.00 Бадий фильм
10.30 «Тарона»
11.00 «Бизнес репорт»
11.15 «Тарона»
11.30 Хужжатли фильм
12.00 «Тарона»
12.15 «Кўнгли навалари»
12.45 «Тарона»
13.00 «Йўқотилган йиллар»
Т/с
13.45 «Тарона»
14.00 Болалар соати: «Янги

авлод»
14.20 Мультиконцерт
14.30 «Ешлар»
14.50 «Тарона»
15.00 «Яхши кайфият»
15.30 Бадий фильм
17.00 «Янги авлод»
17.20 «Ешлар»
17.45 «Тарона»
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Бадий фильм
19.45 «Йўқотилган йиллар»
20.30 «ХУДУД»
20.50 «Сўғдиёна»
21.00 «Дилкаш лахзалар»
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 Бадий фильм
22.30 «Тунги ором»
23.00 Мультифильми
00:00 «ХУДУД»

СофтТС

07.00 «Музыка»
07:10 «Время красоты»
07:35 «Домашняя энциклопедия»
08:00 «Папины дочки»
09:00 Серилал «Ранетки»
09:50 «Моя прекрасная няня»
10:20 «Хочу верить»
10:50 «Мировые бабушки»
11:15 «Камень, ножницы, бумага»
11:40 «Домашняя энциклопедия»
12:05 «Модная прививка»
12:30 «Как ухдили кумиры»
13:20 «Истории в деталях»
13:50 «Музыка»
14:30 Мультифильми
16:05 Серилал «Сабрина

маленькая ведьма»
16:30 «Папины дочки»
17:00 Серилал «Ранетки»
18:00 «Галилео»
19:00 «Хочу верить»
19:30 «Папины дочки»
20:00 «Домашние сказки»
20:30 «Папины дочки»
21:00 «Моя прекрасная няня»
21:30 «Истории в деталях»
22:00 «Как ухдили кумиры»
22:50 «Модная прививка»
23:15 «Мировые бабушки»
23:40 «Музыка»
5.00 Новости.
5.10 Мультипликационный проект «Гора самоцветов».

5.40 Кирилл Лавров, Анатолий Панапов, Олег Ефремов в фильме «Живые и мертвые».
9.00 Новости.
9.10 Марина Ладынина, Клара Лучко в фильме «Кубанские казаки».
11.00 Новости.
11.10 Ералаш.
11.25 Фильм «Князь Владимир».
12.55 Михаил Пореченков, Марат Башаров, Александр Балуев в исторической драме Владимира Хотиненко «1612».
15.30 «Большие гонки».
17.00 Вечерние новости

(с субтитрами).
17.10 Премьера. «Иосиф Кобзон. И снова день рождения».
20.00 «Время».
20.15 Премьера. Михаил Боярский, Вениамин Смехов, Валентин Смирнитский, Игорь Старыгин, Дмитрий Харатьян в фильме «Возвращение мускетеров».
22.25 Фильм Карена Шахназарова «Исчезнувшая империя».
0.25 Хью Грант, Джулианна Мур в комедии «ДЕВЯТЬ МЕСЯЦЕВ».
2.10 «Четвертая жена».
3.00 Серилал «Спасите Грейс».

ПАЙШАНБА 5

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Изоҳор».
7.10 Миллий серилал: «Турмуш чоррахаларида».
7.50 «Олтин мерос».
8.00 «АХБОРОТ».
8.35 ТВ - анонс.
8.40-9.40 «Маянавият» дастури.
9.40 «Цирк, цирк, цирк».
9.55 «Мулқдор».
10.15 «Кирол Сехонг». Т/с.
10.55 «Сизнинг адвокатингиз».
11.00 «АХБОРОТ».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «КиноТеатр».
11.40 «Ортим бўйлаб» дастури: «Гилам».
11.50 «АХБОРОТ».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иклим».
12.55 «Очун».

17.15 «Маҳалла».
«Болалар сайёраси»:
17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 ТВ - анонс.
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий серилал: «Умр манзаралари».
18.40 «Ортим бўйлаб» дастури: «Богаро».
18.55 ТВ - анонс.
19.00 «Камолот остонаси».
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «АХБОРОТ». /рус/.
20.00 «Кун мавзуси».
20.10 Миллий серилал: «Ўзи уйланмаган совчи».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «АХБОРОТ».
21.30 «Хонадон».
21.55 «Кирол Сехонг». Т/с.
22.40 «Иклим».
22.45 «Тошқин». Т/с.

12.10 «Ишқ ифори». Т/с.
13.00 «ДАВР».
13.10 «Мўъжизавий дунё».
13.40 «Ибратли умр».
14.00 «Салом, ёшлар!»
15.00 «Тарангум».
15.40 «Сехри қўллар».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Давринг боласи».
16.20 «Миллий мультифильм».
16.45 «Нафс гирдоб».
17.00 «Чемпион».
17.20 «Тошкент таронаси».
17.30 «Алибобо ва кирқ кароқчи». Б/ф. 2-қисм.
18.40 «Хаёт симфонияси».
18.55 «Конституция дарси».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Ишқ ифори». Т/с.
20.30 «Шарк гавҳари».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 «Пуаро». Т/с.
00.00 «Афсона ва ҳақиқат».

15.00 «ПОЙТАХТ».
15.20 «Қақнус». Т/с 15-қисм.
16.15 «Кусто командасининг сув ости саргузашлари». Х/ф.
17.00 «Сеними, шошмай тур!» М/ф.
17.10 «Карвонсарой».
17.20 Миллий серилал: «Қалдирғочлар яна қайтади». 16-қисм. /Премьера/.
17.50 «Телекурьер-маркет».
18.10 «Анонс».
18.15 2009-Қишлоқ тараққети ва фаровонлиги йили: «Юртим жамоли».
18.30 «ПОЙТАХТ».
18.50 «Гул ифори». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Иқтисод-ревью». /рус/.
19.55 «Анонс».
20.00 «ПОЙТАХТ». /рус/.
20.20 «Анонс».
20.25 «Анчик ёлгон». Т/с.
21.00 «Репортаж».
21.10 «Этикод».
21.25 Мумтоз навалар.
21.30 «ПОЙТАХТ».
21.55 «Уйларим».
22.00 «Телекурьер-маркет».
22.20 «Кино SMS со звездами».
22.25-23.55 «Осенний марафон». Х/ф.

16.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Пактакор» - «Андижон». Тургидан-турги олиб кўрсатилди.
18.50 «Хабарлар» (рус тил)
19.15 «Тет-а-тет».
19.30 Обзор матчей чемпионата Италии.
20.00 «Ноқдаун». Бадий фильм. 2-қисм.
21.30 «Хабарлар» (узб. тил)
21.55 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА. U-17. 1\8 финала.

11.30 Хужжатли фильм
11.50 «Тарона»
12.05 Кутулмаган томоша
12.15 «Кўнгли навалари»
12.45 «Тарона»
13.00 «Йўқотилган йиллар»
13.45 «Тарона»
14.00 «Янги авлод»
14.20 Мультиконцерт
14.30 «Ешлар»
14.50 «Тарона»
15.00 «25-кадр»
15.30 Бадий фильм
17.00 «Янги авлод»
17.20 «Ешлар»
17.45 «Тарона»
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Бадий фильм
19.45 «Йўқотилган йиллар»
20.30 «ХУДУД»
21.00 «Яхши кайфият»
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 Бадий фильм
22.30 «Тунги ором»
00:00 «ХУДУД»

17.00 Серилал «Ранетки»
18.00 «Галилео»
19.00 «Хочу верить»
19.30 «Папины дочки»
20.00 «Домашние сказки»
20.30 «Папины дочки»
21.00 «Моя прекрасная няня»
21.30 «Истории в деталях»
22:00 «Как ухдили кумиры»
4.00 «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный договор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.20 «Детективы».
11.25 «Участок».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Обручальное кольцо». Многосерийный фильм.
15.05 «Давай поженимся!».
16.00 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.
18.05 Т/с «СЛЕД».
18.55 Премьера. Александр Лыков в детективе «Трудно быть мажор». 1-я серия.
20.00 «Время».
20.30 Премьера. Детектив «Трудно быть мажор». 2-я серия.
21.30 «Человек и закон».
22.30 Ночные новости.
22.50 Судите сами с Максимом Шевченко.
23.45 Джулия Робертс в фильме «Умереть молодым».
1.40 Комедия «Кот в мешке».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Миллий серилал: «Хаёт сабоқлари».
8.40 «Афросиёб». Х/ф.
8.55 «УзЕХ».
9.00 «Миллий мерос».
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Билим ва тафаккур».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Давринг боласи».
10.20 «Мультипано라마».
10.30 «Китоб - офтоб».
10.40 «Келажақ эгалари».
10.50 2009 йил - Қишлоқ тараққети ва фаровонлиги йили: «Қишлоқдаги тенгдошим».
11.00 «Ўтмиш хибони».
11.50 «Сув ҳам тугайдими?»

14.00 «Салом, ёшлар!»
15.00 «Илхом канотлари».
15.30 «Шарк гавҳари».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Давринг боласи».
16.20 «Миллий мультифильм».
16.45 «Хаёт завки».
17.00 «Ишқ рипатси». Б/ф. 1-қисм.
18.30 «Автопатруль».
18.55 «Конституция дарси».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Ишқ ифори». Т/с.
20.20 «Хаётбахш навалар».
20.30 «Бугун».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 «Пуаро». Т/с.
00.00 «Мўъжизавий дунё».

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 Мумтоз навалар.
8.40 «Гул ифори». Т/с.
9.30 «ПОЙТАХТ».
9.40 «Тошкентда латифа».
9.45 «Интервью». /рус/.
9.55 «Телекурьер-маркет».
10.15 «Анонс».
10.20 «Дурдона».
10.30 «ПОЙТАХТ». /рус/.
10.40 «Хақиқат чегараси». Т/с /рус/.
11.05 «Уйларим».
11.10 «Ишдаги ишқ». Б/ф 1-қисм.
12.30 Миллий серилал: «Қалдирғочлар яна қайтади». 15-қисм.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.55 «Анонс».

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.25 «Малахов +».
9.05 «Шахризоданинг саргузашлари». Мультисерилал.
9.30 «Хабарлар» (узб тил)
9.55 «RING».
9.55 Футбол. Чемпионат Италии. «Палермо» - «Дженова».
12.00 - 13.15 «Формула - 1».

06.30 «Асрлар садоси»
07:00 Тонгги навалар
07:30 «ХУДУД»
08:00 «Дилкаш лахзалар»
08:30 «Тарона»
09:00 Бадий фильм
10:30 «Тарона»
10:30 «Бизнес репорт»
11:15 «Тарона»

07.00 «Музыка»
07:10 «Мировые бабушки»
07:35 «Домашняя энциклопедия»
08:00 «Папины дочки»
09:00 Серилал «Ранетки»
09:50 «Моя прекрасная няня»
10:20 «Хочу верить»
10:50 «Бездонные антресоли»
11:15 «Люди мира»
11:40 «Домашняя энциклопедия»
12:05 «Коллекция идей»
12:30 «Как ухдили кумиры»
13:20 «Истории в деталях»
13:50 «Музыка»
14:30 Мультифильми
16:05 Серилал «Сабрина маленькая ведьма»
16:30 «Папины дочки»

07.00 «Музыка»
07:10 «Мировые бабушки»
07:35 «Домашняя энциклопедия»
08:00 «Папины дочки»
09:00 Серилал «Ранетки»
09:50 «Моя прекрасная няня»
10:20 «Хочу верить»
10:50 «Бездонные антресоли»
11:15 «Люди мира»
11:40 «Домашняя энциклопедия»
12:05 «Коллекция идей»
12:30 «Как ухдили кумиры»
13:20 «Истории в деталях»
13:50 «Музыка»
14:30 Мультифильми
16:05 Серилал «Сабрина маленькая ведьма»
16:30 «Папины дочки»

ЖУМА 6

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 «Изоҳор».
7.10 Миллий серилал: «Турмуш чоррахаларида».
7.50 «Олтин мерос».
8.00 «АХБОРОТ».
8.35 ТВ - анонс.
8.40-9.40 «Маянавият» дастури.
«Болалар сайёраси»:
9.40 «Болалар дунёси».
10.00 «Талимга эътибор - келажаққа эътибор».
10.20 «Кирол Сехонг». Т/с.
11.00 «АХБОРОТ».
11.10 «ТВ - шифокор».
11.15 «Кун мавзуси».
11.25 Миллий серилал: «Ўзи уйланмаган совчи».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
12.50 «Иклим».
12.55 «Ортим бўйлаб» дастури: «Афсонавий шахарда».
13.05 Миллий серилал: «Умр манзаралари».
«Болалар сайёраси»:
13.40 «Лолек ва Болек». М/с.
14.00 «АХБОРОТ».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 2009 йил - Қишлоқ тараққети ва фаровонлиги йили. «Қишлоқ хаёти».
14.40 «Тарқиз ғузуси».
15.00 «Олам ва одам» дастури: «Тирик сайёра».
15.55 ТВ - анонс.
16.00 «Очиқ дарс». Ток-шоу.
16.40 «Икки дарё оралигида».
17.00 «АХБОРОТ».
17.10 ТВ - анонс.
17.15 «Саломатлик дастури».

17.35 «Эртақлар - яхшиликка етаклар».
17.55 «Сизнинг адвокатингиз».
18.00 «Олтин мерос».
18.05 Миллий серилал: «Умр манзаралари».
18.40 «Ортим бўйлаб» дастури: «Бухоро хунармандалари».
18.55 «Минг бир ривоят».
19.00 «Хидоят сари».
19.25, 19.55, 20.55 Эълонлар.
19.30 «АХБОРОТ». /рус/.
20.05 Миллий серилал: «Ўзи уйланмаган совчи».
20.45 «Соз сеҳри».
21.00 «АХБОРОТ».
21.30 «Мен ёшликман».
21.50 «Кирол Сехонг». Т/с.
22.40 «Тошқин». Т/с.

14.00 «Салом, ёшлар!»
15.00 «Илхом канотлари».
15.30 «Шарк гавҳари».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Давринг боласи».
16.20 «Миллий мультифильм».
16.45 «Хаёт завки».
17.00 «Ишқ рипатси». Б/ф. 1-қисм.
18.30 «Автопатруль».
18.55 «Конституция дарси».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Ишқ ифори». Т/с.
20.20 «Хаётбахш навалар».
20.30 «Бугун».
21.00 «Шерюрак». Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 «Пуаро». Т/с.
00.00 «Мўъжизавий дунё».

17.15 «Карвонсарой».
17.25 Миллий серилал: «Қалдирғочлар яна қайтади». 17-қисм. /Премьера/.
17.55 «Телекурьер-маркет».
18.20 «Афши». /рус/.
18.30 «ПОЙТАХТ».
18.50 «Гул ифори». Т/с.
19.45 «Саломат бўлинг!»
20.00 «ПОЙТАХТ». /рус/.
20.10 «Интервью».
21.0 «Эртанинг эгалари».
21.25 Мумтоз навалар.
21.30 «ПОЙТАХТ».
22.00 «Телекурьер-маркет».
22.25 - 00.10 «Всегда говори «да». Х/ф. /Премьера/.

07.00 Ўзбек навалари
08.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
08.30 Ўзбек навалари
09.30 Серилал «Притворщик»
10.30 Ўзбек навалари
11.30 «Бурилар» б/ф
13.10 Ўзбек навалари
14.20 Prime time (рус)
14.30 Ўзбек навалари
15.00 «Жассига ўхшаши йўқ»
15.30 ТАЙНЫ СМОЛВИЛЛЯ
16.30 Ўзбек навалари
17.30 Премьера (рус)
18.00 Ўзбек навалари
18.30 Серилал «ЖАССИГА
ЎХШАШИ ЙЎҚ»
19.00 Ўзбек навалари
20.00 «Тунлар муборак»
20.30 Ўзбек навалари
21.00 «Bollivud markazida»
22.00-00.40 «AJAL» хиңд бадий фильми

15.00 «Дилкаш лахзалар»
15.30 Бадий фильм
17.00 «Янги авлод»
17.20 «Ешлар»
17.45 «Тарона»
18.00 «Асрлар садоси»
18.30 «Тарона»
19.00 Бадий фильм
19.45 «Йўқотилган йиллар» т/с
20.30 «ХУДУД»
20.50 «Сўғдиёна»
21.00 «Буни хаёт дейдилар»
21.30 «Бизнес-репорт»
21.45 Кечки мусикий бекат
22.00 Бадий фильм
23:30 «Тунги ором»
00:00 «ХУДУД»

19.30 «Папины дочки»
20:00 «Домашние сказки»
20:30 «Папины дочки»
21:00 Серилал «Моя прекрасная няня»
21:30 «Истории в деталях»
22:00 «Как ухдили кумиры»
22:50 «Коллекция идей»
4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный договор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.20 «Детективы».
12.05 «Участок».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Обручальное кольцо». Многосерийный фильм.
15.05 «Давай поженимся!».
16.00 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.
18.05 Т/с «СЛЕД».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
20.30 «Минута славы».
22.10 Шон Коннери, Уэсли Снайпс в остросюжетном фильме «Восходящее солнце».
0.20 Самозл Л. Джессон в комедии «Большой белый обман».
1.55 Фильм «Будем ждать, возвращайся».
3.30 Ирина Печерникова, Иннокентий Смоктуновский в фильме «Первая любовь».

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 Миллий серилал: «Хаёт сабоқлари».
8.40 Хоразм вилоят телерадиокомпанияси тақдим этади: «Аломиш авлодлари».
9.00 «Миллий мерос».
9.10 «Шерюрак». Т/с.
9.55 «Билим ва тафаккур».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Давринг боласи».
10.20 «Мультипано라마».
10.30 «Чашма».
10.35 «Сирли ўрмонча».
10.50 «Кичикинтойлар боғи».
11.00 «Ўтмиш хибони».
11.50 «Чемпион».
12.10 «Ишқ ифори». Т/с.
12.55 «Навоий хазинаси».
13.00 «ДАВР».
13.10 «Жаннат ўлкам» дастури: «Чотқол».
13.40 «Тасвир ва таассурот».

14.00 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 Мумтоз навалар.
8.40 «Гул ифори». Т/с.
9.30 «ПОЙТАХТ».
9.40 2009-Қишлоқ тараққети ва фаровонлиги йили: «Юртим жамоли».
9.55 «Телекурьер-маркет».
10.20 «Репортаж».
10.30 «ПОЙТАХТ». /рус/.
10.40 «Анонс».
10.45 «Хақиқат чегараси». Т/с /рус/.
11.10 «Уйларим».
11.15 «Ишдаги ишқ». Б/ф 2-қисм.
12.30 «Қалдирғочлар яна қайтади». 16-қисм.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Иқтисод-ревью». /рус/.
15.00 «ПОЙТАХТ».
15.20 «Қақнус». Т/с 16-қисм.
16.20 «Кусто командасининг сув ости саргузашлари».
17.05 «Денгиз итлари». М/ф.

7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 Мумтоз навалар.
8.40 «Гул ифори». Т/с.
9.30 «ПОЙТАХТ».
9.40 2009-Қишлоқ тараққети ва фаровонлиги йили: «Юртим жамоли».
9.55 «Телекурьер-маркет».
10.20 «Репортаж».
10.30 «ПОЙТАХТ». /рус/.
10.40 «Анонс».
10.45 «Хақиқат чегараси». Т/с /рус/.
11.10 «Уйларим».
11.15 «Ишдаги ишқ». Б/ф 2-қисм.
12.30 «Қалдирғочлар яна қайтади». 16-қисм.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Иқтисод-ревью». /рус/.
15.00 «ПОЙТАХТ».
15.20 «Қақнус». Т/с 16-қисм.
16.20 «Кусто командасининг сув ости саргузашлари».
17.05 «Денгиз итлари». М/ф.

7.00 «Бодрое утро».
7.50 «Тет-а-тет».
8.00 «Хабарлар» (рус тил)
8.25 «Малахов +».
9.05 «Шахризоданинг саргузашлари». Мультисерилал.
9.30 «Хабарлар» (узб тил)
9.55 Футбол. Ўзбекистон Чемпионати. «Пактакор» - «Андижон».
11.30 - 13.05 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА. U-17. 1\8 финала.
18.00 «Тет-а-тет».
18.10 «Баркамол авлод».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 Волейбол. Клубный чемпионат мира.
19.40 «ГО!»
20.40 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА. U-17. 1\8 финала.
21.30 «Хабарлар» (узб. тил)
21.50 «Аптека слушает».
22.35 Футбол. Ўзбекистон Чемпионати. «Қизилқум» - «Бунёқдор».

06.30 «Асрлар садоси»
07:00 Тонгги навалар
07:30 «ХУДУД»
07:50 «Сўғдиёна»
08:00 «Яхши кайфият»
08:45 «Оилангиз шифокори»
08:30 «Тарона»
09:00 Бадий фильм
11:00 «Бизнес репорт»
11:15 «Тарона»
11:30 Хужжатли фильм
11:50 «Тарона»
12:05 Кутулмаган томоша
12:15 «Кўнгли навалари»
12:45 «Тарона»
13:00 «Йўқотилган йиллар» т/с
13:45 «Тарона»
14:00 «Янги авлод»
14:20 Мультиконцерт
14:30 «Ешлар»
14:50 «Тарона»

07.00 «Музыка»
07:10 «Люди мира»
07:35 «Домашняя энциклопедия»
08:00 «Папины дочки»
09:00 Серилал «Ранетки»
09:50 Серилал «Моя прекрасная няня»
10:20 «Хочу верить»
10:50 «Династия»
11:40 «Домашняя энциклопедия»
12:05 «Коллекция идей»
12:30 «Как ухдили кумиры»
13:20 «Истории в деталях»
13:50 «Музыка»
14:30 Мультифильм «Смешарики» (2 серия)
14:55 Мультифильм «Бэтмен»
15:20 Мультифильм «Озорные анимашки»
15:45 Мультифильм «Приключения мультяшек»
16:05 Серилал «Сабрина маленькая ведьма»
16:30 «Папины дочки»
17:00 Серилал «Ранетки»
18:00 «Не может быть»
19:00 «Хочу верить»

19.30 «Папины дочки»
20:00 «Домашние сказки»
20:30 «Папины дочки»
21:00 Серилал «Моя прекрасная няня»
21:30 «Истории в деталях»
22:00 «Как ухдили кумиры»
22:50 «Коллекция идей»
4.00 Телеканал «Доброе утро».
8.00 Новости.
8.05 Телеканал «Доброе утро». Продолжение.
8.30 Малахов +.
9.30 Модный договор.
10.25 Контрольная закупка.
11.00 Новости.
11.20 «Детективы».
12.05 «Участок».
13.00 Другие новости.
13.25 Понять. Простить.
14.00 Новости (с субтитрами).
14.15 «Обручальное кольцо». Многосерийный фильм.
15.05 «Давай поженимся!».
16.00 Федеральный судья.
17.00 Вечерние новости (с субтитрами).
17.15 «Пусть говорят» с Андреем Малаховым.
18.05 Т/с «СЛЕД».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
20.30 «Минута славы».
22.10 Шон Коннери, Уэсли Снайпс в остросюжетном фильме «Восходящее солнце».
0.20 Самозл Л. Джессон в комедии «Большой белый обман».
1.55 Фильм «Будем ждать, возвращайся».
3.30 Ирина Печерникова, Иннокентий Смоктуновский в фильме «Первая любовь».

ШАНБА 7

ОШКОМАНТИ
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 ТВ - анонс.
7.10 Миллий кино: «Чимилдик» - 1-қисм.
7.50 «Тонгги наволар».
8.00 «АХБОРОТ».
8.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Оқуш ҳақида эртак». М/ф.
9.30 ТВ - анонс.
9.35 «Музыка дунёси».
9.55 «Минг бир ривоят».
10.00 «Хидоят сари».
10.20 1. «Чинсен». 2. «Маўрит».
11.00 «Онлар мактаби».
11.20 Миллий сериал: «Ўзи уйланмаган совчи».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 ТВ - анонс.
13.10 Миллий сериал: «Умр манзаралари».
13.45 «Мен ёшликман».
14.00 «АХБОРОТ».
14.15 ТВ - анонс.
14.20 «Азизим».
14.50 «Марказий вокзал». Б/ф.
16.35 «Ортим бўйлаб» дастури: «Ўзбекистон обсерваториялари». «Болалар сайёраси»:
16.50 «Уяла, Изла, Топ!»
17.30 «Эртаклар - яшилликка етаклар».
17.45 ТВ - анонс.
17.50 «Минг бир маслаҳат».
18.10 «Саломатлик сирлари».
18.30 «Очун».
18.40 ТВ - анонс.
18.45 «Дуст». В/ф. 1-қисм.
19.20 «ТВ - шифокор».
19.25, 19.55, 20.55 **Эълонлар**.
19.30 «АХБОРОТ». /рус/.

20.05 «Сайлов - демократия кўзгуси».
20.35 «Шарқ тароналари».
20.50 ТВ - анонс.
21.00 «АХБОРОТ».
21.30 «Буюк аждодларимиз».
21.55 ТВ - анонс.
22.00 «Кўйнимдаги илон». Б/ф.

YOSHLAR

7.00 «Салом, ёшлар!»
8.00 «Хайт сабоқлари».
8.40 «Тож-Махал». Х/ф.
9.00 «Миллий мерос».
9.10 «Шерорак». Т/с.
9.55 «Билим ва тафаккур».
10.00 «ДАВР».
10.10 «Давринг боласи».
10.20 «Мультипано라마».
10.30 «Ғаройиб кашфиёт».
11.40 «Китоб - офтоб».
11.50 «Сув ҳам тугайдими?»
12.10 «Ишқ ифори». Т/с.
12.55 «Бахтининг авайла».
13.00 «ДАВР».
13.10 «Муъжизавий дунё».
13.40 «Қалпоқ». Ҳажвия.
14.00 «Салом, ёшлар!»
15.00 «Рўзгор мактаби».
15.30 «Унутилмас оҳанглар».
16.00 «ДАВР».
16.10 «Давринг боласи».
16.20 «Миллий мультфильм».
16.30 «Болалар табассуми».
16.40 «Немион».
17.00 «Ишқ риштаси». Б/ф. 2-қисм.
18.30 «Yoshlar-FM».
19.00 «ДАВР».
19.30 «Ишқ ифори». Т/с.
20.20 «Айланай...»
20.40 «13-студия».
21.00 «Шерорак». Т/с.
22.00 «ДАВР».
22.30 «Маммаси яхши». Б/ф
00.00 «Тунги парвоз».
00.30 «Фанстик тўртлик». Б/ф

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.40 «Гул ифори». Т/с.
9.30 «ПОЙТАХТ».
9.40 «Анонс».
9.45 «Интервью».
9.55 «Телекуррьер-маркет».
10.15 «Анонс».
10.20 «Афиша». /рус/.
10.30 «ПОЙТАХТ». /рус/.
10.40 «Ҳақиқат чегараси». Т/с
11.10 «Мулоҳаза учун мавзу».
11.40 «Саломат бўлинг!»
11.50 «Эртаимиз эгалари».
12.05 «Сайил». Т/ф.
12.15 «Премьера».
12.30 Миллий сериал: «Қалдир-ғочлар яна қайтди». 17-қисм.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Дунё» теледастури.
14.50 «Туризм ҳақида». /рус/.
15.20 «Қақш». Т/с 17-қисм.
16.20 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Х/ф.
17.00 «Делгиз итлари». М/ф.
17.10 «Карвонсарой».
17.20 «Ўқуқуннос маслаҳати».
17.25 «Қалдир-ғочлар яна қайтди». 18-қисм. /Премьера/.
17.55 «Телекуррьер-маркет».
18.20 «Афиша».
18.30 «ПОЙТАХТ».
18.50 «Гул ифори». Т/с.
19.40 Бизнес-«Пойтахт».
19.45 «Мафтун».
20.00 «ПОЙТАХТ» /рус/.
20.20 «Тошкент ва тошкентликлар». Бевосита мулоқот.
21.00 «Истеъдод».
20.20 «Айланай...»
21.00 «13-студия».
21.30 «ПОЙТАХТ».
22.00 «Телекуррьер-маркет».
22.20 «Кино SMS со звездами».
22.25 - 1.20 Индийское кино: «Любовь без слов». Х/ф. 1-2-серии.

SPORT
8.00 «Бодрое утро».
8.50 «Тет-а-тет».
9.00 «Хабарлар» (рус тил)
9.25 «Маҳалла миш паҳлавонлари».
10.00 «Хабарлар» (ўзб. тил)
10.25 Футбол. Ўзбекистон чемпионати.
«Қизилкум» - «Бунёдкор».
12.00 «Фоторевю».
12.20 «Рондо». Ток-шоу.
13.05 - 14.00 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА. U-17. 1\8 финала.

18.00 «Соғлом оила».
18.30 «Хабарлар» (рус тил)
18.55 «Военное дело».
19.15 «Аёл ифори».
19.40 «Файтер». Восточные единоборства.
20.10 «Ринг маликаси».
Бадий фильм 1-қисм.
21.30 «Хабарлар» (ўзб. тил)
21.55 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА U-17. 1\8 финала.
23.30 «RING».

TV-MARKAZ
07.00 Ўзбек наволари
07.30 Prime time (рус)
07.40 Ўзбек наволари
09.30 Мультфильм
10.30 Baby hits
11.00 Ўзбек наволари
11.30 «Ажал» бадий фильми
14.10 Ўзбек наволари
14.30 «Тунлар муборак»
15.00 «ИНДИГО» худ.фильм
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.00 «Топ-10»
20.00 Ўзбек наволари
20.30 «Бизнинг мусика»
21.30 «Премьера» (ўзб)
22.00 «КРЕПКИЙ ОРЕШЕК» х/ф
ntt
06.30 «Асрлар садоси»
07.00 Тонгги наволар
07.30 «ХУДУД»
07.50 «Сўғдиёна»
08.00 «Одамлар орасида»
08.30 «Тарона»
09.00 Бадий фильм
10.30 «Тарона»
11.00 Худудий телестанциялар лойиҳалари
11.15 «Тарона»
11.45 Кутилмаган томоша
12.00 «Кўнгил наволари»
12.30 Худудий телестанциялар лойиҳалари
12.45 «Тарона»
13.00 «Йўқотилган йиллар» т/с
13.45 «Тарона»
14.00 Бадий фильм
17.00 «Янги авлод»
17.20 «Ёшлар»
18.00 Бадий фильм
19.45 «Йўқотилган йиллар» т/с
20.30 «Озод-шоу»
21.30 «Сўғдиёна»
21.45 «Шанба оқшоми»
22.30 Бадий фильм

СофТС
07:00 «Музыка»
08:00 «Галилео» Дайджест
09:00 «Городские гуществия»
09:55 «Школа здоровья»
10:20 «Камень, ножницы, бумага»
10:45 «Мир в твоей тарелке»
11:10 «Детские шалости»
12:50 «Жизнь прекрасна»
14:40 «Самый умный»
16:20 «Кто умнее пятиклассника»
17:20 «Истории в деталях»
17:50 «Патини дочки» (5 серий)
20:00 «Истории в деталях»
20:30 «Не может быть»
21:25 «Как уходили кумиры»
1
5.00 Новости.
5.10 Мультимедийный проект «Гора самоцветов».
5.35 Владимир Высоцкий в фильме «Короткие встречи».
7.15 «Играй, гармонь любимая!»
7.55 Умники и умницы.
8.40 «Ново пастыря».
9.00 Новости.
9.10 Смак.
9.50 «Моя родословная».
10.45 Ералаш.
11.00 Новости.
11.10 Премьера. Живой мир. «Ганг».
12.00 Фильм Карена Шахназарова «Исчезнувшая империя».
13.55 «Нина Засонова. ...И грусть в ее глазах».
14.50 Х/ф «Моя улица».
16.10 Х/ф «Своей среди чужих, чужой среди своих».
17.55 «Ледниковый период».
20.00 «Время».
20.15 «Ледниковый период».
21.25 «Прожекторперисхитон».
22.25 Х/ф «Лучшие планы»
23.45 Х/ф «Сицилийский клан».
1.50 Х/ф «Кража».

ЯКШАНБА 8

ОШКОМАНТИ
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
7.00 «Иклим».
7.05 ТВ - анонс.
7.10 Миллий кино: «Чимилдик» - 2-қисм.
7.50 «Тонгги наволар».
8.00 «АХБОРОТ».
8.35 ТВ - анонс.
«Болалар сайёраси»:
8.40 «Бизнинг кутубхона».
8.50 «Олтин оху». М/ф.
9.20 «Ортим бўйлаб» дастури: «Кўёш шаҳри».
9.30 «Очк дасурихон».
10.00 «Саломатлик сирлари».
10.20 «Минг бир хунар».
10.35 «Ойдин ҳайт». Ток-шоу.
11.20 «Оханрабо».
12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
13.00 «Иклим».
13.05 «Кино Театр».
13.10 «Катта пойга». Б/ф.
«Болалар сайёраси»:
16.05 «Леополдининг саргузаштлари». М/ф.
17.15 «Хайт манзаралари».
17.20 «Денгиздан томчи».
17.50 «Очун».
18.00 «Муқаллас кадамжолар». Шохизинда.
18.45 «Дуст». В/ф. 2-қисм.
19.20 ТВ - анонс.
19.25, 20.55 **Эълонлар**.
19.30 «ТАХЛИЛНОМА»./рус/.

20.00 ТВ - анонс.
20.05 Миллий сериал: «Ўзи уйланмаган совчи».
20.45 «Кўнгил кўшиқ истайди».
21.00 «ТАХЛИЛНОМА».
21.40 «Заковат».
22.40 ТВ - анонс.
22.45 «Омадсизлар». Б/ф.
Премера.

YOSHLAR

7.00 «Бугун».
7.30 «Қалпоқ». Ҳажвия.
7.50 «Хайт бахш наволар».
8.00 «Тўғри сўзининг тўқмоғи». Б/ф.
9.10 «Инсон психологияси».
9.40 «Соғлиқ - бойлик».
10.00 «Ватанпарвар».
10.40 «Шерорак». Т/с.
11.25 «Кишлоғимга хат».
11.30 «Олтин девор». **Спектакль.**
13.20 «Миллий мерос».
13.30 «Эртаклар оламиди».
14.20 «Болалар табассуми».
14.30 «Каломат хабарлари».
14.40 «Айланай...»
16.00 Миллий кино: «Ажойиб ҳаёллараст».
17.20 «Хайт бахш наволар».
17.30 «Ўзбегим матолари».
17.50 «Самовий ишқ». Т/с.
18.50 «Аёлга таъзим».
18.55 «Конституция дарси».
19.00 «ДАВР». Ҳафта якуни.
19.30 «Рўзгор мактаби».
20.00 «Тараннум».
20.40 «Маслаҳат». Ҳажвия.
21.00 «KINOMANIYA».
21.30 «Менга турмушга чиқасанми?» Б/ф.
00.00 «Шарқ оҳанглари».
00.50 «Орт тинчлиги».

ТОШКЕНТ
7.30 «Салом, Тошкент!»
8.30 Бизнес-«Пойтахт».
8.35 Мумтоз наволар.
8.40 «Гул ифори». Т/с.
9.30 «Пойтахт».
9.40 «Хаттоглик санъати». Т/ф.
9.55 «Телекуррьер-маркет».
10.15 «Анонс».
10.20 «Афиша».
10.30 «ПОЙТАХТ» /рус/.
10.40 «Саргузаштлар ороли».
11.05 «Уйларим».
11.10 «Ойикон». Б/ф.
12.30 Миллий сериал: «Қалдир-ғочлар яна қайтди». 18-қисм.
13.00 «Салом, Тошкент!»
14.00 «Анонс».
14.05 «Чимилдик». Ўзбек Давлат миллий драма театрининг спектакли.
15.55 «Телекуррьер-маркет».
16.15 «Анонс».
16.20 «Истеъдод».
16.40 «Карвонсарой».
16.50 «Бошаликка қайтиб».
17.00 «Тошкентда латифа».
17.15 «Хайт лаззати». Б/ф.
18.55 «Анонс».
19.00 «Телекуррьер-маркет».
19.20 «Нима учун?»
20.00 «Кинотадким».
20.25 «Анонс».
20.30 Мумтоз наволар.
20.35 «Тошкент оқшомлари».
21.00 «Туризм ҳақида». /рус/
21.30-23.20 «Кино SMS со звездами»: «Дневной свет».
«Знаки».
«Скала».

SPORT
8.00 «Бодрое утро».
9.00 «Хабарлар» (рус тил)
9.20 «Кувнок стартлар».
10.00 «Хабарлар» (ўзб тил)
10.25 «ГО!»
11.25 «Аёл ифори».
11.45-13.20 Футбол. ЧЕМПИОНАТ МИРА U-17. 1\8 финала.

18.00 «Клоун Кири». Мультфильм.
18.05 «АВТОграф».
18.30 «Версия». Информационно-аналитическая программа.
19.05 «Спорт - менинг ҳаётим».
19.30 Плавание. Кубок мира.
20.30 «Ринг маликаси». Бадий фильм 2-қисм.
21.30 «Талқин». Информационно-таҳлилий курсатув.
22.00 Футбол. Чемпионат России.
ЦСКА - «Рубин».
23.50 «ПрофРИНГ».
00.50 «Тунгиз осуда бўлсин!»
TV-MARKAZ
07.00 Ўзбек наволари
09.30 Мультфильм
10.30 «Baby Terra Landiya»
11.00 «Jannat Makon»
11.30 «Крепкий орешек» х/ф
13.50 Ўзбек наволари
15.00 «Жасига Ҳушши йўқ»
17.00 Ўзбек наволари
17.30 М-files
18.00 Prime time (рус)
18.10 Ўзбек наволари
19.30 Звездпаод: «Ташкент глазами киногоров»
20.30 «Кинокуррьер»
21.30 «Премьера» (рус)
22.00 «КРЕПКИЙ ОРЕШЕК-2» худ.фильм

ntt
07.00 «Асрлар садоси»
07.30 Тонгги наволар
08.00 «Сўғдиёна» мунис аёллар курсатуви
08.15 НТДА ҳажвия
08.30 «Тарона»
09.00 «Озод-шоу»
10.00 Бадий фильм
12.30 «Йўқотилган йиллар» т/с
14.00 «Тарона»
14.30 «Хижрон» т/с
16.30 «Тарона»
17.00 Болалар соати: «Янги авлод»
17.25 «Ёшлар» студияси курсатуви
17.45 «Тарона»
18.00 Бадий фильм
19.45 «Якшанбада яхши дам» концерт дастури
20.30 «Парламент соати»
20.50 «Оиланиг шифокори»
21.00 «Одамлар орасида»
21.45 «Тарона»
22.00 Бадий фильм
23.30 «Тунги ором»
СофТС
07:00 «Музыка»
08:00 «Династия»
09:00 «Городские гуществия»
09:55 «Жизнь в цветах»
10:20 «Бездонные антресоли»
10:45 «На вкус и цвет»
11:10 «Самый умный»
12:50 Мультфильм «Приключения Тома и Джери»
13:20 Мультфильм «Что новенького, Скуби Ду?»
13:50 «Галилео» Дайджест
14:45 «Кто умнее пятиклассника»
15:45 «Ранетки» (5 серий)
20:00 «Истории в деталях»
20:30 «Не может быть»
21:25 «Как уходили кумиры»

1
5.00 Новости.
5.10 «Домострой. Предел терпения».
6.00 Олег Борисов в комедии «Стежки-дорожки».
7.10 Смак.
7.50 Армейский магазин.
8.20 «Здоровье».
9.00 Новости.
9.15 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым.
9.30 «Пока все дома».
10.20 Фазенда.
11.00 Новости.
11.10 Премьера. «Олег Борисов». «Запомните меня таким...».
12.10 Лариса Голубкина, Олег Борисов в фильме Эльдара Рязанова «Дайте жалобную книгу».
13.45 «Язык запахов».
14.30 Премьера. Фильм «Дни надежды».
16.10 Премьера. Юбилейный вечер Александры Пахмутовой.
18.30 Премьера. «Тайны любви».
20.00 Воскресное «Время». Информационно-аналитическая программа.
21.00 «Большая разница».
22.00 Футбол. Чемпионат России. XXVIII тур. ЦСКА - «Рубин».
0.05 Том Хэнкс в комедии «Человек в красном ботинке».
1.40 Евгений Матвеев в фильме «Время сыновей».
3.10 Сериал «Спасет Грейс». Заключительная серия.

Укам Акмаджон ҒАФҒОРОВ!
29 октябрь — таваллуд айёминг билан чин юракдан қутлаймиш. Ўқшларингга муваффақиятлар тилаймиш. Бахтимизга ҳамшиша соғ-саломат бўл. Ҳақиқат кўзимизни қувонтириб юргин.

Опанг Зебунисо, Қашқадарё вилояти Чироқчи тумани

ОРИФЖОН ака!
29 октябрь — туғилган кунингиз муборак бўлсин! Ўқшларингизга зафарлар тилаймиш. Келажакда яхши инсон бўлиб етишингизга тилақошимиз.

Сингилларингиз Муҳаббат, Ҳулкар, Зухра, Сурхонадарё вилояти, Қумқўрғон тумани.

Азиз жигарбанимиз ЗАМИРАХОН!
Сени 29 октябрь — таваллуд айёминг билан муборакбод этамиш. Жажжи қалбингга ҳеч қачон губор тушмасин. Йўларинг доим ёруғ, ҳаётинг фаровон бўлсин. Ота-онанг ва опа-укаларинг бахтига доимо соғ-омон бўлгин.

Ота-онанг ва опанг Моҳишур.

Тошкент шаҳри Юнусобод тумани

Haloligga kafolat beramiz!

Yixlos

AN'NALARIMIZGA MOS HALOL KOLBASA MAHSULOTLARI
Tel.: (8(370) 983-63-05, (99897) 721-58-00
mahsulot sertifikatlangan

“МЕН БИЛАН СУРАТГА ТУШИНГ...”

...Кўлимга тўйхат бериб кетишди. Уқисам, уч-тўртта кўшиги билан радио-телевидениеда чиқиб сал-пал танилиб қолган хонандалардан бири уйланаётган экан. Салом-алигимиз борлиги боис айтилган тўйхонага ўтдим. Карнай-сурнай, шовкин-сурон авжига миниб, ясан-тусан кийимлар кийган келин-куёв “сахна”га чиқишди. Бийронгина ўртақаш (бу сўзнинг асл маъноси қандайлиги ва қачон пайдо бўлгани номаълум) йигитча тўй кечасининг расман очилганини эълон қилди.

Бошланди томоша! Уйинкулгу, базму жамшид авжига чиқди. Ярим соат ичида ҳайхотдай тўйхона ўртасида ҳатто юришга жой қолмади. Утирган одам қолмади ҳисоб: тавба, бу дунёда ҳамма раққосая, ҳамма хаваскор кўшиқчи(тўйга келганлардан айримларининг мусиқчилар ёнига ўтиб ўзларича жўровоз ҳам бўлганига не дейсиз?)га “айланди”.

Биров бировни эшитмайди, танишроқ одам ёнигиз-

да ўтирган бўлса-да, имошора билан гаплашасиз. Илож йўқ, тўрт томонга қўйилган бахайбат “колонка”лардан чиқаётган овоз қулоқни тешиб юборай дейди. Бир пайт даврақаш аввал куёвжўрага, кейин эса келиннинг дугонасига сўз берди. Кисқагина тилақдан сўнг яна навбат... баланд-парвоз оҳангларда таништирилган “таниқли санъаткор” (ҳали санъат майдониغا ки-

ролмаётган)ларга берилди. Хуллас...

Йўқ, мен бу билан бир дабдабали тўй манзарасини батафсил тасвирламоқчи эмасман, аксинча, шу баҳона кейинги пайтларда оммавий равишда шаҳару қишлоқларимизда “урф”га кириб бораётган яъни тўй-томоша кўриб дам оламан, кўнгил ёзиб ўтираман дейдиганларнинг асабини бузётган ноҳуш бир ҳолат

хусусида сўз юритмоқчиман холос.

Шундай қилиб, биз борган тўйга ҳам одатдагидек, “навбатчи” ва бошловчи хонандалардан кейин

✓ **Тўйдаги «Томоша»**

Тўй охиригача бу ҳол неча ўн мартаб такрорланди. Охири кайвони бир онахон микрофонни қўлига олиб, “барака топгурлар, сизлар ўзи тўйга келгансизларми ё артистлар билан расмга ўшишга? Бу нима аҳвол, на бир кўшиқ эшитяпмиз, на бир маънироқ қўлов? Ахир, тўй эгаларининг ҳам ўз орзу-ҳаваси бор, сизларни яхши ниятда шу ерга таклиф этган-ку! Нега бировнинг тўйини бузасизлар?” дея жаврай кетди. Ана шундан кейингина давра сал тартибга тушди. Лекин кўп ўтмай яна ўша гаройиб “томоша” бошланди...

ВАҲОЛАНКИ...худди шу тўйга келганлар орасида кураш бўйича ўзбеклардан биринчи бўлиб спорт устаси деган фахрли ном олган машҳур полвон, самбо бўйича жаҳон чемпиони, халқ шоири ва ниҳоят...куёв бўлиши кўшиқчи йигитни санъат йўлига етаклаб келган “Булбулча” болалар дастаси раҳбари, фидойи инсон Шермат Ерматов ҳам бор эди. Уларга на табрик учун сўз берилди, на бирор киши келиб “мен билан суратга тушинг, илтимос” деди...

Чунки ҳамманинг кўзи нури ва нурсиз “юлдуз”ларда эди.

Норқобил ЖАЛИЛ

ИШОНЧНОМА ҚАНДАЙ ҲОЛЛАРДА БЕРИЛАДИ?

Транспорт воситаларидан фойдаланиш ва тасарруф этишнинг муҳим қоидаларидан бири ишончномани расмийлаштиришдир. Афсуски, кўпчилик фуқароларимиз бу масалага безъатибор бўлганликлари сабаб гоҳида қийналиб юришади.

Ҳўш, нотариал ҳаракатнинг бу турини расмийлаштириш учун қандай ҳужжатлар лозим? Ҳар бир шахс авваламбор ўзи билан паспорти ва автомашинага тааллуқли техник паспортни тақдим этиши керак. Агар ишончнома яқин қариндош, яъни, эр-хотин, ота-оналарга, болаларга, уларнинг эр-хотинларига, набираларга, ака-укалар, опа-сингилларга ва хиянларга берилаётган бўлса қариндошлигини тасдиқловчи ҳужжатлар талаб қилинади. Автомобилтранспорти воситалари билан боғлиқ ишончномаларни тасдиқлаганлик учун бож эр-хотин, ота-

✓ БИЛАСИЗМИ?

она, болаларга, уларнинг эр-хотинларига, набираларга, ака-ука, опа-сингил ва хиянлар ўртасида энг кам иш ҳақи миқдоридан қолган шахслар учун энг кам иш ҳақининг 5 баробари миқдоридан ундирилади. Ишончномани олаётган фуқаро жисмоний ожизлиги, касаллиги ёки қандайдир бошқа сабабларга кўра ҳужжатни ўзи қўли билан имзолай олмайдиган бўлса, унинг талабига мувофиқ ўзи ва нотариус иштирокида ишончномани ўзга фуқаро имзолаши мумкин. Бунда нотариал ҳаракатни амалга оширишни сўраб мурожаат қилган шахс ҳужжатни шахсан имзолай олмаслиги сабаблари кўрсатилиши лозим.

ЎзРФКнинг 141-моддасига биноан эса ишончномани берган шахс истаган вақтида уни бекор қилиши ҳам мумкин.

Шухрат МИРОЛИМОВ,
Оҳангарон туман Давлат нотариал идораси бошлиғи.

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

«ZENH-SHANS»

ИЛМИЙ ЎҚУВ МАРКАЗИ

Абитуриентларни олий ўқув юрталарига ўқишга кириш учун қуйидаги фанлар бўйича тайёрлайди: **кимё, биология, она тили ва адабиёт, математика, физика, инглиз тили, тарих, рус тили. Машигулотларни фан докторлари, фан номзодлари ва дарсликлар муаллифлари олиб борадилар.**

Марказ дарсларнинг юқори даражали сифатига кафолат беради.

Назарий ва амалий машгулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотнома»лар, имтиҳон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтаига 3 марта 2 соатдан дарс жадралига киритилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Машигулотлар сентябр ойидан бошлаб 1 августгача 11 ой давом этади. Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Бизнинг абитуриентларимиз: 2006 йилда - 85%, 2007 йилда - 92%, 2008 йилда - 99% ўқишга қабул қилиндилар.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув марказида рус ва инглиз тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 қаватли бинонинг 1-қавати).

Мўлжал: Юнусобод, «Универсам» бекати, «Юнусобод» бозори қаршида.
ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 212-17-67, 212-34-80. **ФИЛИАЛ:** Жиззах вилояти, Фаллаборол тумани, «Мустақиллик» кўчаси, 39-уй.

Тошкент шаҳридаги 7 - автокорхона ОАЖ “Д” тоифали ҳайдовчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ!

Ойлик маошлар қуйидагича:

Ҳайдовчилар учун
550 000 дан юқори.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин:
Тошкент шаҳар, Чилонзор тумани, Бунёдкор шох кўчаси, 49.
ТЕЛЕФОНЛАР: 279-95-31, 279-95-34

«TO‘RAVEK ZIYO» ўқув маркази

Хурматли ва азиз ота-оналар! Фарзандларингиз келажақда танлаган соҳалари бўйича етук кадр бўлишини истасангиз, биз билан ёшлиқдан билим чуққиларини мустаҳкам ағаллашига замин яратасиз, деган умиддамыз!!!

“Эй ўқувчи — бу ҳаётда обрўли, кучли, энгилмас, иродали, бой бўлишинг ягона калити — билимдир. Уни эгалласанг, юқоридагиларга албатта эришасан. Шунинг учун юракдан ўқи, бўлмаса сарсон бўласан!!!”

МАРКАЗ ШИОРИ

I. Лицей ва касб-хунар коллежларига тайёрлаш бўлими.

5-6-7-8-9-синф ўқувчиларини (**Вестминстер дипломатия, ҳуқуқшунослик...**) лицей ва коллежларга тайёрлаш;

II. Ўзбекистон олий даргоҳларига тайёрлаш бўлими. (Олий милиция мактаби, божхона институти, ҳуқуқшунослик институти, ТДИУ...)

1. Иқтисод йўналиши: Ҳуқуқшунослик йўналиши: Тиббиёт йўналиши: Техника йўналиши: математика, физика, она тили ва адабиёт, тарих, инглиз тили, кимё, биология.

III. Чет эл олий даргоҳларига тайёрлаш бўлими. (АҚШ, Англия, Австралия, Япония, МДХ, ...)

1. Иқтисод йўналиши: Ҳуқуқшунослик йўналиши: Тиббиёт йўналиши: Техника йўналиши: (математика, физика, инглиз тили, кимё, биология).

2. **TOEFL** дастури (АҚШ программаси асосида, тилни билувчилар учун)

3. **AITS** дастури (Англия программаси асосида, тилни билувчилар учун)

IV. Хорижий тилларни ўрганиш бўлими (гуруҳда 12 киши)

1. Инглиз тили, рус тили, араб тили — сўзлашув гуруҳи (**50 000 сўм**)

2. Турк тили, хитой тили ва корейс тили (**100 000сўм**)

Дарсларни конкурсларда ғолибликни қўлга киритган тажрибали мутахассислар олиб боради. Тингловчилар тест орқали танлаб олинади. Қабул хар кун соат **09:00 дан 17:00 гача.** Ўқув маркази раҳбарияти дарсларнинг сифатини кафолатлайди. Тингловчилар ўқитувчини танлаш имкониятига эга. Вилоятдан келганлар ётоқхона билан таъминланади. Машгулотлар гуруҳлар тўлишига қараб бошланади.

МАНЗИЛ: «Хадра» меҳмонхонаси, 6-қават.

Мўлжал: Тошкент давлат цирки биноси ёнида.

Тел.: 244-26-09, 244-26-34.

Тун ойдин. Шу қадар ойдинки... Кеча ёққан қалин қор ёруғлиги тўлини ой нурлари билан уйғунлашиб, ажиб сирлилик кашф этган. Бундай сирлилик бағрида гафлатда қолиб ухлаш гуноҳ. Фақат ёзмақ даркор. Менинг эса... қаламим жим. Ҳадеб деразага қараб, фикрим бўлиनावеради. Гўё нимадир бўлиши керакдек. Ниманидир кутаман. Ҳозир дераза тикқилайдими... Лекин сукунат мени тушунмайди. Дераза эса жим... Соқов. Ахир, Сиз энди йўқсиз...

кин ўрганади десам бир шошилдинг-ей... Уша лаҳзада қандай ҳолга тушганимни тасвирлаш қийин. Келини учун атай нонни бошқачароқ ясаб, бошқачароқ чекич уриш, яна ўлғага мақтаб гапирариш ҳамма қайнонинг ҳам қўлидан келармайдими. Бу менга «Нонни сиз ёлгинг» дегандан кучлироқ таъсир қилди. Айниқса, «бинойидек нон ёлгиним» учун ўлгингиздан совға олганимда жуда қийналдим. Сиз қандай устоз эдингиз, буви, дарёмидингиз, осмонмидингиз?..

Баъзан касбим тақозоси туфайли арз-

туғилибди. Аммо Сиз кундошингиз Зулфи энамизнинг рўзгорини ҳам бузмабсиз. Ҳатто, катта опамизнинг тўйида саруполар сандиғига бош қилиб, иззатлабсиз. Маслаҳатгүй бўлиб, кўнглини кўтарибсиз. Бефарзанд Зулфи эна Сизнинг бу дарёлигингизни ўла-ўлғунича алқаб ўтибдилар. Бир гал Сиздан «нега ўз қадрингизни бундай ерга урганингиз» деб сўрашганда «Кундош кўрган кунларим жуда қаттиқ изтироб чекканман. Худойим ўша изтиробларим ҳақи ўлғул берган бўлса, не ажаб. Зулфи опам савоёба

✓ КЎНГИЛ МУЛКИ

уй солиб яшайдиган бўлибсизлар. Тўрт болангиз билан қапа тикиб яшаб, бутун оила гувала қуяётган кунларингизда ҳўжалиқда ипақ қурти тарқатилётган экан. Сиз «Бу йил курт боқиб учун уйимиз йўқ. Куртни қандай боқаман», — деб раисга узар айтибсиз.

— Мен билмайман. Бу топширик, — дебди у.

— Тушунинг, раис бува, уйим йўқ-ку

ОСМОНМИСИЗ, ДАРЁМИСИЗ БУВИЖОН!

— Ҳалиям ухламай ёзиб ўтирибсизми? Ишли, ёш болали хотин озгина дам олсангиз бўлмайди?! Чироқни ўчиринг, бироз ухланг!

Бу — Сизнинг менга сираям ботмайдиган койишингиз эди, буйижон. Ҳар гал кичик хонамнинг чироғи ўчмаганини кўриб, секин деразани тикқилатиб, сал буйруқнамо тарзда айтардингиз бу гапни. Мен-ку ёзма-чизмаларим туфайли ухламасдим. Сиз-чи? Сиз нега ухламасдингиз? Менинг чарчаганимни, бироз ухлаб дам олишим лозимлигини айтиш учун етмиш ёшли кекса аёл уйқусини бузиб, қоронғуда пойабзалани кийналиб топиб, кийиб чиқиси шартмиди? Қаранг, мен ҳам шундай бўлиши шарт деб тушунарканман-да, то Сиз чиқиб, «койимагунингизча» ўтираварарканман.

...Сизга келин бўлиб тушганимда нон ёпишни билмасдим. Тошкенту Андижон оралиғида бориб-келиб, уч йил, беш йил ўтиб кетди. Бир кун ўлгингиз масалани кўндаланг қўйди:

— Агар нонни яна бувим ёпсалар, тандирни бузиб ташлайман!

Эртаси кун ишдан қайтсам, Сиз яна нон ёпаётган экансиз. «Ҳозир аччиқ-тирсик гап бўлса-я» деб ўйладим. Аммо сиз «келақолинг, мана бу саватдаги нонларни айвонингизга ёйиб, ўраб қўйинг» дедингиз. Юзингизда бирор норози кайфият сезмадим. Сал ўтмай ўлгингиз ишдан қайтди. Ошхонада куймаланиб юриб, нон ёпиш ҳақидаги ўйловлар ҳам ёдимдан чиқди. Кечки овқатни дастурхонга қўйиб, чой дамлаб келиш учун ташқарига чиқдим. Чойнак кўтариб уйга кираётсам она-боланинг суҳбати қулоғимга чалиниб, туриб қолдим.

— Нонни ким ёпди?

— Ўзинг бувим ёпмасин деб буйруқ бериб кетувдинг-ку, келиним ёпди.

— Йўғ-ей?

— Мана чекич уришда мен бошқача гул солишимни биласан-ку. Энди чекич уришу, нонни сал йирикроқ ясашни айтсам бўларкан. Ҳар ҳолда, эглабди. Се-

ғўйлар билан учрашишга тўғри келарди. Кўпроқ қайнона-келин можароларига шохид бўламан:

«Ҳамма юмушни бажараман, барибир, пайт топиб ўлғага чақайди. Мени ёмон кўради. Алоҳида қозон қилиб, бирор «дом»га чиқиб яшасак яшайман, бўлмаса, ажрашиб кетаман».

Бу — «куйган» бир келининг шошма-шошарлик билан чиқарган хулосаси.

«Бо, болам-а! Бу келин на уйни тоза тутарди, на ош-нонни мазаги пиширади. Ясаниб ишга боришни-ю эрига қўйлақ олдиришни билади, холос. Яна мен билан айтишгани-чи? Бўлмайди. Топганимни сарфлаб, ўлғимга онаси ўлмаган қиз олиб бераман. Гапим битта: бу таннозхон билан яшатмайман».

Бу эса «аламзада» қайнонанинг гаплари. Бу каби арзларни эшитганимда беихтиёр кўз ўнгимга Сиз келасиз. Сизнинг арзасиз, шикоятсиз, нури чехрангиз янаям азизроқ туюлади. Сизнинг фазилатингиз арз қилиш, гап қақиш ўрнига келинининг хатосини яшириш, кенгдиллик билан тарбиялаш, билмаганини ўргатиш эди. Дарёмидингиз, осмонмидингиз?

Айтганча, ҳозир кунора нон ёпаман. Чекич уришим ҳам, нон ясашим ҳам худди Сизникига ўхшайди.

Ҳасратни ёқтирмасдингиз. Фақат баъзан «Юракларим адо бўлган» деб кўярдингиз. Аслида, бу гапни ҳамма аёл ҳам кўп ишлатади. Аммо Сизни «адо қилган» дард бошқаларниқидан кучлироқ экан. Сиз кундошли бўлган экансиз. Кетма-кет қиз туғилавергач, ўйил туғмадингиз деб «камситилган, кўнглингиз кундошликнинг офриқларига рўпара бўлган экан. Қарангки, кундошли бўлган йилнингиз ўлгингиз

қолдилар» дебсиз. Шунчалар дарёмидингиз, осмонмидингиз буви! Ахир ҳамма нарсадан яхшилик қидириш, фазилат топиб яшаш ҳар кимнинг ҳам қўлидан келармадеса керак.

Сиз то нафақага чиққунингизча пахтакор, пиллакор бўлгансиз. Сўнг 23 йил нафақа олдингиз. Аммо ҳар гал нафақа беришга тўғри кўзларингиз маъюсланиб, қўлларингиз хиёб титраганга ўхшарди. Бу бесабаб эмас экан.

... 1958 йилларнинг баҳорида бошқа қишлоқдан кўчиб келган ёлғизқўл қайн-эгачингизга ҳовлингиз ва уйингизни бўшатиб бериб, унга берилган қуруқ ерга

қурт боқиб учун. Улар ўлиб қолади. Йўқ, боқолмайман, — дебсиз яна қийналиб. Сўзи синган раис эса...

Хуллас, «ипак куртини сочиб юборди» деган тўхмат туфайли дадамиз ҳали милицияга, ҳали ўртоқлик судига кўп қатнабди. Аммо Сизга бунинг билдирмади. Чунки тўхматдан қаттиқ эзилшингизни истамаганда. Аммо хатга тушиб қолган бу айбингиз анчадан кейин — нафақага чиқаётганингизда ўз таъсирини кўрсатибди. Нафақангиз анча фоизга қирқилиб ҳужжатлашибди. Сиз буни кейин билибсиз, аммо бирор марта шикоят ҳам, қўни-қўшинга ҳасрат ҳам қилмабсиз. Кўшни-ўртоқларингиздан тенг баравар кам нафақа олаётганингизда ҳатто ўзингиздан хижолат бўларкансиз. Лекин Сизнинг далада ҳам, пиллада ҳам энг илғорлардан бўлганингизни ҳамма биларди-ку. Нега хижолат бўлгансиз?! Нега шикоят қилмагансиз? Шунча дарёмидингиз, шунча ҳоқисормидингиз, буви! ...

Баъзан умрида нафақага арзирли меҳнат қилмай, «йўлини қилиб» катта пулга имзо чекаётганларни ёки ёлғондан касаллан деб қоғоз тўғрилаб қирқ ёшиданроқ, нафақага чиқиб олаётганларни кўрсам, Сизнинг ҳоқисор чехрангиз янаям улуғлиниб, нурилиб кўрилади ва бу сиймони ўз даражасида тасвирлай олмастикдан қийналаман. Аммо ҳамма улуғлик ҳам, ҳамма нурилик ҳам сўзга сиғавермайди.

...Тун ойдин. Шу қадар ойдинки, ухлаш гуноҳ. Фақат шу ойдин туннинг ўзига ўхшаш ёруғ хаёл суриш даркор. Борлик сеҳргару мен сеҳрланганман. Юрагимда ёруғ бир соғинч, ёруғ бир ҳасрат... Қалам эса бу соғинч, бу ҳасратни муносиб шарҳлаёлмастлигини билиб титрайди. Ахир, дарёни дарёлигича, осмонни осмонлигича қоғозга сиздириш малол. Қароғимни қўйдириб чиққан томчи қоғозга томади. Қалам юради: «Охирагингиз обод бўлсин!»

Замира РЎЗИЕВА

Кузга нисбат берилганда бежиз «олтин фасл» деган ургу беришмайди. Негаки, бу пайтда йил бўйи қилинган меҳнат сарҳисоб қилинади. Шу маънода бекободлик фермер Турсун ойа Бегматованинг «галвирни сувдан кўтарайтиб» юз-кўзлари ёришаётганини кўрганлар «опамиз учун бу йил ҳам хосиятлик келди-да» деб қўйишаётганини тушуниш мумкин.

Уттиз йилдан бери она ер билан «тиллашиб» келаётган Турсун ойа билан суҳбатла-

КУЗДА ЮЗ ЁРУҒ БЎЙЛАР

шиш чоғида бу аёл негадир ҳадеб «қанча майдонингиз бор, нималар экансиз, даромад қандай бўлди, режалар-чи?» деб бериладиган саволларга жавоб беришни унчалик хушламайди. «Ундан кўра, мендан «қишлоқда қанча машина бор, нечта тўй-томоша бўлди, иш-лашни билганлар яшаптимми ё яшашни билганларми?» деб сўрашин, қандай жавоб беришни ўзим биламан», — дейди тиниб-тинчимас фермер.

Ва шу баҳона гап орасида ўзи деҳқончилик қилаётган 70 гектар ер майдонининг ярми донли экинлар, ярми пахта, яна бир қисми полиз, сабзавот маҳсулотлари билан «безанган» и-ни билиб оламиз ва унинг ўзига хос содда ва жайдари гапларини эшитамиз.

— Қишлоқда яшаб, бозордан бери келмаётганларни кўрсам, очиги, жимин қўйишди. Шунда учининг олдидаги бир парча ерга гул ёки бошқа қўчат-

лар экиб, иссиқхона қилиб, бойиб кетаётган шахарликларнинг отасига раҳмат, дейман. Хўш, биз — қишлоққа тақдирини боғланган одамлар-чи, шундан икки баравар кўпроқ жойга нима экаяпмиз ўзи? Айниқса, бизнинг ерларни жаннат деса бўлади, чўп тикиб қўйсангиз кўкаради. Шундай саҳий тупроқнинг кадрини билмасак, кўзимиз кўр бўлади, болам. Картошка, пиёз, сабзи, помидор, бодринг, қўйингки, ҳамма нарсга томорқадан чиқади. Фақат ишлаш керак. Мана, менинг фермер ҳўжалигим аъзоларини кўринг, ҳам ўзларининг уйини гуллаштиб қўйибди, ҳам даласини.

Ҳали яна қанча қилинмаган ишларим турибди. Хув, бўш ётган бир парча майдонча бор, ташландик, лекин келаси йили шу ерда балиқ қўлайтирадиган ҳовуз қурмоқчиман. Атрофига гул, терак экиб ташлайман. Яна айрим ишчиларимга ўй қуриши-

миз керак. Ана, бир пайтлар ҳеч ким қарамаган 3 гектар майдонда бизлар яратган боғни томоша қилинг. Тўрт йил ичида ҳазилакам меҳнат сарфланмади. Энди эса мева-чевасидан ҳамма баҳраманд бўлаяпти...

Тошкент вилояти Бекобод туманидаги «Янги ҳаёт» фермерлар уюшмаси ҳудудидаги «Афсона Турсун ойа» фермер ҳўжалиги раҳбари бўлмиш бу жонқуяр аёли ҳали бирон жойда бемалол дам олиб ўтирмаганини айтган ҳамқишлоқлари у билан фахрланишларини эътироф этаркан, «қанийди, ҳамма ҳам унга ўхшаб ишлаганида, фидойи бўлганда бу жойлар янада гуллаб-яшнаб кетарди», деб қўйишди.

Опанинг ўзидан кузги хирмон ҳақида секин сўраймиз. Қулаиб қўяди одатдагидек ва «ёмонмас, ҳозирги ганимат кунларда бор ҳосилимизни йиғиб олсак, марра бизники, кейин келаси йил учун тайёрпа-

✓ ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

лик бошланади», дейди.

Айтганча, ҳар йили қуз келди дегунча, Турсун ойа тумандаги 10- ва 13-сонли мактабга таълим муассасалари ҳамда похтахатдаги бўлғуси тиббиётчилар таҳсил олаётган олий даргоҳ ҳамда Онкология илмий-тектириш институтига ўз хайри ёрдамини топшириб келарди. Яна қанча маҳалладошларига ҳам қўлидан келгунича кўмаклашарди. Булар ҳақида батафсил тўхталиб ўтишни сўрасангиз «шарт эмас» деб қўяди Турсун ойа.

Ҳа, «Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили» да саховатли олтин қуз бебаҳо неъматларини ҳамқишлоқлари билан баҳам кўраётган бундай инсонларга «юзингиз ҳамиша ёруғ бўлсин!» деймиз.

Турдикул НОРМАТОВ, «Оила ва жамият» муҳбири.

Сир эмас, бевосита эркалар дуч келадиган муаммолар орасида энг мураккаби саналган жинсий ожизлик бугун бутун дунё ахлини ташвишга солаётир. Мутахассисларнинг таъкидлашича, дунё бўйича ажралиб кетаётган оилаларнинг 42 фоизига айнан ана шу дард сабаб бўлаётгани аниқланган. Бу ҳам бежиз эмас. Чунки турмушда ўзаро номутаносибликнинг келиб чиқиши, нафақат асабийлашиш, бўлар бўлмасга жанжал чиқариш, ҳатто ўз жонига қасд қилишгача олиб келаётганини ҳам яшириб ўтиришга ҳожат йўқ. Демак, бу хотиржамликка берилиб, "ўтиб кетади" деб ўйлайдиган муаммо эмаслиги аниқ. Шундай экан, ҳар

АНДИША

ҚИММАТГА ТУШАДИ

қандай шароитда, оддий шамоллашдан тортиб, сурункали простатитга чалингунга қадар кутиб ўтириш шарт эмас. Ҳар қандай касалликнинг ҳам олдини олган минг марта афзал.

Эр-хотин ўртасидаги салбий муносабатларнинг келиб чиқишига сабаб бўладиган муаммолардан бири — эректиль дисфункция яъни жинсий муносабатга лаёқатсизликдир. Кузатишлар шуни кўрсатяптики, эректиль фаолиятнинг сусайиши 21 ёшдан ошган эркалар орасида 10 фоизни, 40-70 ёшгача бўлганларда эса 52 фоизни ташкил этмоқда. Яна бир қизиқ ва ачинарли томони, бу дардга чалинганларнинг 70 фоизи жинсий муносабатлари тикланишини чин дилдан исташса-да, бироқ бор-йўғи 10 фоизигина бу муаммони ҳал этиш учун бевосита шифокорга мурожаат қилар экан.

Хўш, эркалар жинсий фаолиятнинг бузилиши қандай келиб чиқади? — деган саволга энди жавоб излайликчи: унга қуйидаги сабаблари бор, биринчиси, рухий таъсирланиш туфайли рўй берса, иккинчиси органик жараён сабабли келиб чиқади. Энг кўп тарқ-

ЭРКАКЛАР БУРЧАГИ

алган тури, яъни 80 фоизи рухий азобланиш оқибатида учраши аниқланган. Органик, яъни қон айланишининг бузилиши, неврологик, эндокриник ўзгаришлар, турли дори-дармонларни нотўғри қабул қилиш ва бошқа омиллар ҳам сабаб бўлиши мумкин. Шунингдек, йўлдош касалликлар — юрак-томир фаолиятидаги ўзгаришлар, простата бези гиперплазияси, қонда холестерин миқдорининг ошиши, қандли диабет, депрессия, кашандалик ва асабийлашиш, ўтказилган жароҳатлар, жарроҳлик амалиётлари, ёшга нисбатан зўриқиш сингари жараёнларнинг ҳам таъсири катталигини унутмаслик керак.

Энг муҳими, ана шу икки турни ажратиб, ўрганиш шарт. Ана шундагина

бemorга ёрдам бериш мумкин. Аксинча, фойдаси кам бўлади. Бугунги кунда тиббиёт бу борада ниҳоятда такомиллашган. Жинсий муносабатда сусайиш рўй берган эркаларга аввало махсус сўровнама(тест)орқали, лаборатор гармонларни текшириш(тестостерон, ЛГ.Пролактин,), махсус текшириш услублари(ультратовуш доплерографияси, фармакодоплерография, простата безини текшириш, кавернозография) орқали бундай муаммоларга ечим изланади.

Кўп кузатганман, жинсий муносабатларида муаммо туғилган эркалар иложи борича бу дардини яширишга уринишади. Ҳатто узоқ текширув-тахлил жараёнларида аниқланган хасталикларни ҳам ошкор қилгиси келмайди. Бундай ҳолатда у аввало ўзига жабр қилаётганини тушунмайди ёки андишага бориб, дардини яширади. Истиҳола қилиш, уялиш, андиша эса эртага ўзи учун қимматга тушишини англамайди.

Баҳоқир РАҲМАТУЛЛАЕВ,
уролог, тиббиёт
фанлари номзоди.

ОВУЛНИНГ ЎЗИДА ДАВОЛАНАДИ

Оролбўйидаги экологик аҳволнинг ўзгариши, ҳудудлардаги аҳолининг тиббий маданиятини

ошириш бўйича олиб борилаётган саъй-ҳаракатлар ва энг муҳими, оналар ва болалар соғлигини муҳофаза қилиш энг долзарб масалалардан бири эканлиги бугунги кунда ҳеч кимга сир эмас. Шундай экан, биз биргина ўзимиз яшаётган Чимбой тумани мисолида сўз юритадиган бўлсак, шифохонамизга салкам 102 мингга яқин аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш вазифаси юклатилган. Албатта, бундай масъулиятли ишни амалга ошириш ўз-ўзидан бўлиб қолмайди.

Айни пайтда ҳудудимизда 15 та тиббий овул шифокорлик пунктлари фаолият кўрсатмоқда. Улардан олтитаси янгидан қурилган бўлса, еттитаси реконструкция қилинди. Қолганлари ҳам капитал таъмирланди. Энг асосийси, уларнинг аксарияти махсус "Саломатлик-1" лойиҳасига биноан керакли тиббий ускуналар билан таъминланди.

Тасаввур қилинг, бундан беш-олти йил аввал ҳам чекка овулларимизда яшаётган аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш қоникарли эмас эди. Энди эса 50-100 чақирим масофа йўл босиб, юртдошларимиз шифокор излаб юришмайди. Деярли ҳар бир овулнинг ўзида тиббиёт пунктлари ишлаб турибди. Уларда барча керакли дори-дармонлар етарли.

Шу йлнинг 13 апрелида Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Она ва бола саломатлигини муҳофаза қилиш, соғлом авлодни шакллантиришга доир кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида" ҳамда 1 июлдаги "2009-2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини

ҚОРАҚАЛПОҚ ТОМОНЛАРДА

мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорларида белгилаб берилган энг долзарб вазифалардан келиб чиқиб, бугун-

ги кунда туман аҳли орасида бу борада қатор тадбирларни амалга оширялмиз. Айниқса, тиббий кўрикдан ўтишининг катта аҳамиятга эга эканлиги, туғиш ёшидаги аёлларнинг саломатлигини химоя қилиш, қолаверса, туғилган ва туғилаётган чақалоқларнинг турли хасталикларга чалинишининг олдини олиш бўйича амалий чоралар кўриляпти.

Шу ўринда эътироф этишимиз керакки, авваллари ўз саломатлигига анча беварқ бўлган одамлар энди бир оддий ҳақиқатни англаб етишяпти: у ҳам бўлса, бу оламда ҳар кимнинг ўзигина саломатлигини кафолатлай олиши мумкинлиги ва ҳар қандай шароитда ҳам ўз вақтида хасталикнинг олдини олса, кейин азоб чекмаслигини тушунди етишмоқда.

Света АЛЛАМУРОВА,
Чимбой туманидаги марказий
шифохона бош шифокори.

ЭШИТМАДИМ ДЕМАНГЛАР, ЭШИТГАНЛАР КЕЛИНГЛАР!

Самарқанд вилояти, Нуробод тумани,
Нурбулоқ шаҳарчасида жойлашган

«НИЛУФАР НАМОЗОВА»

хусусий шифо маскани қуйидаги касалликларни маъданли сув билан даволайди:

1. Ҳаракат-таянч аъзолари касалликлари;
2. Периферик ва марказий асаб системаси касалликлари;
3. Юрак-қон томирлари тизими касалликлари;
4. Овқат-ҳазм қилиш аъзолари касалликлари;
5. Тери касалликлари;
6. Сийдик ажратиш аъзолари касалликлари;
7. Аёллар жинсий аъзолари касалликлари.

Шунингдек, шифо масканида қуйидаги даволаш
муолажалари олиб борилади:

Маъданли сув билан даволаш, физиотерапия, парафин-озокерет аппликациялари, шифобахш уқалаш (массаж), иглотерапия ва бошқа замонавий даволаш усуллари.

МАНЗИЛИМИЗ: Самарқанд вилояти, Нуробод тумани, Нурбулоқ кўрғони. (Мўлжал: нефть база яқинида)

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: +99866 238-22-46, 266-67-82, 370-01-90.

84 ЯШАР КЕЛИН!

84 ёшли Пегги Кларк билан 93 ёшли Жеймс Мэйсон бир кўришдаёқ бир-бирларини севиб қолишди. Орадан уч кун ўтгач, «Йигит» унинг кўлини сўради ва «қиз» ҳам ўз ўрнида унга турмушга чиқишга розилигини билдирди.

— Биз бироз эскичароқмиз, дейди келинчек Пегги уялиб. — Шунинг учун ҳозирги айрим ёшлардек шунчаки бирга яшаб юраверишни эмас, ФХДЁ рўйхатидан ўтишни ва никоҳ ўқитишни лозим деб топдик. Чунки бу қондалар оила мустақам бўлишининг асосий пойдеворидир.

67 ЁШИДА ОНА БЎЛДИ!

Руминиялик Андриана Илеску биринчи фарзандини 70 га киришга бор-йўғи уч йил қолганда дунёга келтирди. У она бўлишни, бунга анча кечиккан

ВОЖАБ!

тилини ўргана бошлаганди. Ҳозир у 81 ёшда бўлишига қарамай, «Евгений Онегин» ни инглиз тилига таржима қилиш устида ишлаяпти. Шунингдек, Еврипид асарларини грэк тилида ўқияпти. «Менга ўхшаган, қартайган кампирнинг мияси занг босиб кетмаслиги учун унга доим нимадир юклаб туриш лозим» дейди у.

«БУ ЙИЛДАН МАЗАМ ЙЎҲРОҚ...»

Ёшлик рецепти: «Харакат ва меҳнатсеварлик»
Ўзимизнинг ўзбекистонлик Умриниса бувимиз ҳам олти фарзандни ўстириб, вояга етказганлар. Бир кун қарасам, автобусда осилиб қаёққадир кетяптилар. Ушанда саксондан олшган эдилар. Эшик олдида зинада

БЕКОР ҚИЛИНГАН НИКОҲ**ёхуд у қандай амалга оширилади?****Тошкент шаҳар Шайхонтохур туман адвокатлар ҳайъати аъзоси, ҳуқуқшунос Умида ЁҚУБОВА билан суҳбат**

— **Айтинг-чи, ҳозирги кунда никоҳни бекор қилиш ҳолатлари қай даражада?**

— Бу — ҳар доим ўзгариб турадиган жараён. Баъзан арзимаган майда-чўйдалардан жанжал бошланиб, иш судгача етиб келади. Оиланинг ўзи мураккаб бир дунё. Ёшларимиз орасида сабрсиз, мулоҳазасиз, иродасизлик оқибатида ажрашиш ҳоллари учираб турибди. Ёшгина бир қиз ўзга хондонга келин бўлиб келдимми, унинг шу оилага кўникиши, ўзга муҳитга ўрганиб олиши учун озорқ мuddат керак бўлади. Бунда қайнона-қайноталарни ўрни ниҳоятда катта, албатта. Афсуски, қайнона-келин ўртасидаги муносабатларда муросага келиш мушкул бўлаётганлиги оқибатида никоҳлар бекор қилинапти. Имкони борича, маҳалла-кўй, жамоатчилик кўпинча ёш оилани сақлаб қолишга ҳаракат қилишади. Лекин ҳар хил ҳолатлар бор, бундай пайтда ярашиш ё келишишнинг имкони бўлмайди.

— **Судга тақдим этилган даъво аризаси қанча мuddатда кўриб чиқилади?**

— Никоҳдан ажратиш тўғрисидаги ишлар суд томонидан Ўзбекистон Республикаси процессуал кодексига даъво ишларини ҳал қилиш учун белгиланган тартибда кўриб чиқилади. Суд ишнинг кўрилишини кейинга қолдириб, эр-хотиннинг ярашиши учун олти ойгача муҳлат тайинлашга ҳақли. Агар суд шу 6 ой давомида эр-хотин бундан буён ҳам биргаликда яшашга ва оилани сақлаб қолишга имкония-

ти йўқ деб топса, уларнинг никоҳи бекор қилинади.

Агар эр (ёки хотин)дан бири оиласи бўла туриб, бошқа биров билан кетиб, никоҳ бекор қилинишни сўраса, суд унинг аризасини кўриб чиқиб, бу оилани сақлаб қолишнинг имкони бор деб топса, бундай ариза рад этилади. Даъвогар олти ойдан сўнг қайтадан ҳужжатларни йиғиб, судга яна мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

— **Қандай ҳолатларда даъво аризасини кўриб чиқиш мумкин эмас?**

— Бу ҳолат Ўзбекистон Республикаси «Оила» кодексининг 39-моддаси асосида хотиннинг ҳомиладорлик вақтида ва бола турилгандан кейин бир йил мобайнида эр хотиннинг розилигисиз никоҳдан ажратиш тўғрисида иш қўзғатишга ҳақли эмаслиги белгилаб берилган. Бироқ бундай ҳолатларда аёл кишининг никоҳини бекор қилиш ҳақидаги даъво аризаси қабул қилинади.

— **Нима сабабдан айрим никоҳлар суд эмас, Фуқаролик ҳолати далолатномаларини ёзиш бўлимлари томонидан бекор қилинади?**

— Агар эр-хотиндан бири: Суд томонидан бедарак йўқолган, руҳияти бузилиши (руҳий касаллиги ёки ақли заифлиги) сабабли муомалага лаёқатсиз деб топилган ёки содир қилган жинояти учун уч йилдан кам бўлмаган мuddатга озодликдан маҳрум қилинган бўлса, ўртада вояга етмаган болалари борлигидан қатъий назар, эр-хотиндан бирининг аризасига кўра, улар Фуқаролик ҳолати далолатномаларини қайд этиш органларида никоҳдан ажратилади.

Агар болалар ҳақида эр-хотиннинг биргаликда умумий мол-мулкни бўлиш ҳақида ёки ёрдамга муҳтож, меҳнатга лаёқатсиз эр (хотин)га таъминот бериш учун маблағ тўлаш ҳақида

ҲУҚУҚ ВА БУРЧ

низо мавжуд бўлса, улар никоҳдан суд орқали ажратилади.

— **Никоҳни бекор қилиш ҳақидаги даъво аризаси билан мурожаат этишда эркак ёки аёл тарафга муносабат масаласи қандай белгиланган?**

— Бундай ҳолатларда эркак ҳам, аёл ҳам тенг ҳуқуққа эгадир. Суд натижаларига кўра, баъзан эркак киши айбдор деб қайд этилса, баъзида аёл кишининг оиласига мутлақо лаёқатсизлиги аниқланади.

— **Никоҳни бекор қилиш тўғрисидаги ҳал қилув қарорини чиқаришда қандай ҳолатлар алоҳида эътиборга олинади?**

— Никоҳ бекор қилинган, вояга етмаган болалар ота-онасининг қайси бири билан яшаши; вояга етмаган болаларга таъминот бериш учун ота-онанинг қайси биридан ва қанча миқдорда алимент ундирилиши;

эр ва хотиннинг (улардан бирининг) талабига кўра умумий мол-мулкнинг бўлиниши;

эр (хотин)дан таъминот олишга ҳақли бўлган хотин (эр) нинг талабига кўра ана шу таъминот миқдорини белгилаш шарт.

— **Суднинг никоҳни бекор қилиш ҳақидаги ҳал қилув қарорини чиқариш учун давлат божи даъвогардан ундириладими ёки жавобгардан?**

— Ҳар бир қарор сўнггида суд ҳаражатлари кимдан ундирилиши ҳам кўриб чиқилиб, никоҳнинг бекор қилинишига қайси тараф айбдор деб топилса, ўша тарафдан ундирилади. Агар иккала тараф ҳам айбдор деб қайд этилса, иккала тарафдан ҳам тенг миқдорда давлат божи ундирилади.

«Оила ва жамият» муҳбири Барно МИРЗААХМЕДОВА суҳбатлашди.

ҲЕЧ «КЕЧ БЎЛДИ» ДЕМАНГИЗ!

Ҳаётда учта нарсани амалга ошириш учун ҳеч қачон кеч бўлмайди. Бу оила қуриш, фарзанд кўриш ва бойликка эга бўлиш.

бўлса-да, ҳамон жуда-жуда истарди. Унинг эзгу орсунини рўёбга чиқариш учун шифокорлар замонавий технологиядан фойдаланишга мажбур бўлишди. Яъни, уруғлантириш сунъий йўл билан амалга оширилди.

ЮЗДАН ОШГАН СПОРТЧИ!

«Менга ўхшаб чоп, мендан тезроқ чоп!»

Бу Жанубий Африка давлатларидан бирида истиқомат қилувчи Филипп Бабиновичнинг шioriридир. Қизиғи, Филипп юз ёшдан кейингина спорт билан шуғулланишга вақт топди. Юз ёшлилар ўртасида 100 метрлик масофага чопиш бўйича рекорд ҳам ўрната олади. Бу масофани у 30.86 секундда босиб ўтди! Сиз-чи? 30 ё 40 ёшингизда бу масофани неча сонияда босиб ўта оласиз?

ЭНГ КЕКСА ТАЛАБА!

Мэри Хобсон қайта-қайта уринишлардан кейин ниҳоят 69 ёшида Лондон Университетига ўқишга кириб, талаба бўлди. Шунингдек, у А.Грибедовнинг «Ақллилик балоси» асарини инглиз тилига моҳирона таржима қилди ва номзодлик диссертациясини ҳам ёқлади. Айтганча, у 56 ёшга тўлганидагина рус

турганча, бақиряптилар:

— Ҳой, юқорироқ кўтарилинглар! Ҳой, сурилинглар! — деб. Кўриб ҳайрон қолгандим.

Буви ҳаётда қувнок, ўта ҳаракатчан одам эдилар. Гарчи, не-вара келинлару эваралар хизматда эканига қарамай, ўзлари ҳам тинмасдилар. Қариндош-уруғларда қизи борларга кўрпа, кўрпачалар қавиб берадилар. Етмаганига лозим бўлса, ўз қирларини ўзлари ювиб, келинларга қаноат қилмай, тозалаб ҳам олардилар.

Бир кунни ўша бувимиз юз ёшга тўлгандан кейин йўқлаб бордим. Қарасам, уйда усталар ишлаётган, буви эса ҳовли су-пуриб юрган экан. Ўғиллари «ке-линлар қилади» деб уришсаларда, нимагадир ғайрати тошиб, кўлига супурги олган эканлар. Ўша «қаҳрамонлик»дан кейин чарчаб, ўтириб қолибдилар-да:

— Шу йилдан сал мазам йўқроқ-да! — деган эканлар.

Ана шу бувимиз 105 га чиқиб вафот этдилар.

Умуман олганда инсон мияси 300 йил яшаши мумкин экан. Ҳамма гап инсоннинг ўзи, унинг руҳиятида. Руҳан соғлом инсонлар саломатлиги ҳам яхши бўлади, узок умр кўради. Яна ҳар доим ёш бўлиб қолишда ҳаётга ташналик, ирода кучи ҳам муҳим роль ўйнай экан.

Х. ХУСАН Тайёрлади.

ХУСУМАТНИНГ РАНГИ

...Ҳаммаси бир кунлик хизмат сафарига кетган кунимдан бошланди. Ишга яхши таассурот билан кичдим. Столни оқдим, хангу манг бўлиб қолдим. Тўлалиги боис зўра ёлганим — қроғз папка бўлиб қолганди. Унда биринчи кўлёмаларим, табаррук бир инсоннинг менга ёзиб берган тавсияномалари бор эди! Ҳис-ҳаяжон билан туширган машқларинг илк севгинг каби азиз бўларкан. Чидолмадим — йиғлаб юбордим.

— Синглизим, нима, сиз энди йўқотясизми бундай қозғоларни? — деди кулимсираб ҳам-хонам меннинг асабийлашганимни кўргач. — Э, нимасини айтасиз, меникини ўғирлашавериби, охири кўникиб қолдим бунга.

Барибир уйга бир умид билан қайтдим. Чунки бундан уч-тўрт ой олдин ишонамдаги кўлёмаларимнинг бир нусхасини олиб келгандим-да. Орзиқиб ўша сумкани очдим, аммо улар гижимланган қозғолар, кераксиз картонлар билан тўла эди! Бунчалар ҳам содда бўлмасам! Буларни уйга олиб кетаман, деб икки-уч кунлаб қолдирамани-а, ўша ерда!

КЎЗГУ

Эртасига ҳамхонам сафарга кетди. Унинг столдан айрим ҳужжатларни олишга мажбур бўлдим. Беихтиёр ўша йўқотганларим орасидаги бир варақ кўлёмамга кўзим тушди! Қай аҳволда қолдим, шу лаҳза, билмайман. Аммо билганим, шу кундан эътиборан одамларга ишонмай қўйдим. Ахир менинг қувончларимга шерик, орзу-ўйларимнинг сирдошига айланмиб қолган бу аёл менинг на овозим ва на кундошим! «Кундош-кундошга пахта, овозинлар эса бир-бирларига тош отади», деган гапни эшитгансиз. Кундошлар кайфияти улар учун ягона бўлган эрларига таъсир қилармиш. Овозинлар эса мол-мулк таллашаркан. Мен эса уни таниб ҳам МЕН эдим, уни танимаган чоғимда ҳам — МЕН! Қолаверса, меники ўтса ўтардики, унга, уники эса йў-ў-қ...

Беихтиёр у ҳақида айтилган бир гапни эслаб қолдим:

— Сиз захарли илоннинг офтобда ётганини кўрганмисиз? Бу

роҳатдан илон ўзини ҳар тарафга отади, қулча бўлиб, тангачаларини жилолантиради. Чунки илон ўша дамларда захар тўлаётган бўлади. Опанигиз ҳам бами-соли илон, эҳтиёт бўлинг!.. Бир кунни захарни бетингизга шундай туфлайдики, қочгани жой тополмай қоласиз!

Эҳтиёт бўлишликни эса билмабман. Ҳаётда оқ ранг бўлмаганида, қора ранги халигача ажратолмай юрардимик. Ёмон одам бўлмаса, яхсини танишимиз қийин. Улар ўзимизни ўзимизга «таниби» турадилар. Узагаларнинг хотиржам ҳаёти ва шодликларини кўролмай, уларга дилхираллик-лар келтирадиган одамларга эса фақат Худойимдан инсоф сўрайман. Чунки биз бир макон ва бир замонда яшаётган эканмиз, эллик йил кейин ёки юз йил аввал дунёга келсак, бир-биримизни кўролмасдик, бир-биримизга бунча ёвқарашда туролмасдик. Шундан ҳикमत ахтарайлик-да, кўрар кўзимиз, юрар изимизни янада равшан айтайлик.

Умида АБДУАЗИМОВА, шоира.

(Давоми. Боши ўтган сонларда)

...Атрофни оппоқ қорларга буркаб, куннинг заъфарон баргларию кайфиятидан зада бўлган кўнгилашларга ёруғлик улашиб, қиш ҳам кириб келди. Сабрина тонг чоғи деразадан ташқарига узоқ термулиб турди. Қалби ширин ҳисларга тўлди. Бироздан сўнг ишга бориши лозимлиги ёдига тушиб, охири йўқ хаёлларини йиғди. Кунлик ишларини режалаштирар экан, бугун учинчи декабрь — дугонаси Шириннинг туғилган куни эканини эслади.

Қиш куни қисқа, ҳаш-паш дегунча пешиндан оғди. Сабрина ишдан сўнг дўкон айланиб, дугонасига совга олди. Кейин йўлини «Водий ширинликлари» дўкони сари бурди. Битта чиройли торт сотиб олади. Оқшом туша бошлагани билан бу ерда харидорлар кўп эди. Сабринанинг эътиборини бир-бирига гал бермай қандай торт сотиб олиш хусусида баҳслашаётган уч-тўрт нафар йигитларнинг шовқини тортди.

— Энг чиройлисини сотиб оламиз-да, ахир оғайнимизнинг умрида бир марта бўладиган бахт тўйи, — деди сарғиш пальто кийган йигит. Уни Сабрина қаердадир кўрган. Ҳа, эслади: ёзда Бехзод билан кафега киришганида Бехзод уни синфдошим деб таништирганди.

— Анави, иккита оққуши борини олайки, Бехзодга албатта, ёқади...

Бехзод! Сабринанинг бу исми эшитиши биланок, вужудига титроқ кирди. «Наҳотки, у?..» Катта-катта кўзларини йигитларга тикканича, жойида туриб қолди. Улар савдо қилиб бўлиб эшик томон юришганидана, қиз ўзига келгандай бўлди.

— Кечирасиз, сизни бир дақиқага мумкинми?

Сабрина овози титраб чиқётганини яшириш учун томоғини аста кирди. Бояги сарғиш пальтоли йигит ортига ўгирилди.

— Яхшимисиз?

— Яхшимисиз, адашмасам...

— Ҳа, хабарингиз йўқми, Бехзоднинг бугун тўйи, у уйланыпти!

— Албатта, хабарим бор...

Мени ҳам тўйига таклиф этганди. Бирок бора олмагани шеклилли. Бошқа зарур ишларим чиқиб қолди. Уни менинг номимдан ҳам табриклар кўйсангиз, илтимос.

— Майли, кутловингизни унга етказман.

— Раҳмат...

Йигитлар кулишиб чиқиб кетишди.

Сабрина... Дўкондан қандай чиққанини ўзи ҳам сезмади. Одамлар сийраклашиб бораётган, оппоқ қор билан қопланган йўлакдан қадамларини оғир-оғир босиб бораркан, ёноқларини ювиб тушаётган қайноқ кўз ёшларини изгириш шамол муздай томчиларга айлантираётганини ҳам ҳис қилмасди...

«Наҳот, бу дунёда муҳаббат деганлари ёлгон бўлса? Наҳот, Бехзоддан айрилгани рост бўлса? Наҳот... Энди ота-онаси, укаларининг юзига қандай қарайди? Одамлар нима дейди? Бундай кунни кўрганидан ўлгани яхши эмасмиди? Э, худо! Қайси гуноҳларим учун бунчалар азоб берасан? Айбим унга ишонганим, уни севганимми? Нега алдади мени? Менинг унга рафиқа бўлишга ҳаққим йўқми? Нега яна мени қийноқлар уммонига ташладинг, қисмат? Нега? Нега? Нега...»

Сабрина йўлак четигада ўриндиққа ўзини ташлаб, ҳўнграб йиғлаб юборди. Анчагача ўқиб-ўқиб йиғлади. Танасидан совуқ ўта бошлагани билан юраги ўт бўлиб ёнарди. Борлиқни турфа ранг чироқлар ўз оғушига ола бошлади. У кўл телефонининг ёқимли мусика чалишидан ўзига келгандай бўлди.

— Алло...

— Алло, Сабрина! Қизим, бунча ҳаялладинг? Келаяпсанми? Еки укангни олдинга жўнаттайми? Олиб келсинми? — Онасининг пайдар-пай берган саволларидан «Нега ўқинасан, ахир сени интиқ кутаётган мен борман бу дунёда», деган таскинли маънони уққандай бўлди.

— Ойижон, ҳозир етиб бораман, —

деди кўз ёшларини артганча.

Уйга бориб овқатланмади ҳам. «Шамоллабман шекилли, бошим оғрипти. Дам олмоқчиман», деб хонасига кириб кетди. Чиндан ҳам боши тарс ёрилай дерди. У ухлашни, бу изтироблари унут бўлмагунча уйғонмасликни истарди. Тортмада турадиган дорилар ичидан бош оғриғини қолдирадиган таблеткани қидирди. Кўзи баногоҳ уйқу дорисига тушди. Қўлига олиб аввал битта, кейин иккита, сўнгра... ҳаммасини ховучига тўқди...

У икки кундан сўнг касалхонанинг жонлантириш бўлимида кўзини очди. Тепасида кўзларини йиғидан шишиб кетган онаси турарди.

✓ БУНИ ҲАЁТ ДЕЙДИЛАР...

сезган. Бу нигоҳларда қизларининг анчадан буён қулмаган юзидан мамнунлик, бу хушрўй йигит билан дўстона, балки муҳаббат билан боғлиқ туйғуларига моңелик қилмаслик ифодаси бор эди.

Демак, Бехзод уларга ёққан. Дадаси ҳам уни бир-икки гапга тутиб, синаб кўрди. Ўша тантанадан кейин бир неча кун ўтгач, тасодифан ойиси ва دادасининг сўхбатига гувоҳ бўлиб қолди.

— Ўша йигитнинг қизингда кўнгли

Шаҳло ТОШБЕКОВА

САБРИНАНИНГ САБР КОСАСИ

— Нега бундай қилдинг, жон болам? Мени ўйламадингми? Ахир мен сенсиз қандай яшардим бу дунёда?

— Бахтиқаро қизингизни кечиринг, ойи...

... Сабрина бир номардни деб ширин жонидан кечмоқчи бўлди. Бу иши азбаройи гуноҳ эканини идрок қилгани сайин, кўплар бахтини топан бу ҳаётда биргина у жабр чекиш учун яратилгандай туюлиб, баттар ҳўрлиги келарди. Шифта термулиб ётаркан, нега яна қисматнинг қийноғига дуч келганининг сабабини излаб тополмасди. У шунчалар соддами? Содда бўлса нима қипти? Бу айбми? Нега айрим одамлар бундан фойдаланиб қолишга интиладилар? Бу жирканч қилиқларидан нега улар шунчалар завқ оладилар?

Бу саволларга ўзича жавоб беришга ҳаракат қилар, шу билан бирга ўзи сезмагани ҳолда юрагидаги муҳаббати нафратга ўрин бўшатиб бермоқда эди...

Одамзод табиати шунақа: хотиралар ниҳояси азобли бўлса ҳам дастлабки тотли лаҳзаларини қайта-қайта эслашни истайверади. Рухиятини шу тариқа айриликқа кўниктириб боради гўё. Бехзод ҳақида ўйлаш Сабрина учун ҳам қанчалик оғир бўлмасин, ўйламасликнинг ҳам сира илоҳи йўқ...

...Эсида, туғилган куни эди ўшанда. Болалари учун борлигини беришга тайёр дадажониси кўнгли ярим қизининг хурсанд қилиш мақсадида унинг туғилган кунини катта шодийнага айлантириб юборган эди. Ҳатто Сабринанинг дўсту дугоналарини ўзи уйларига таклиф этган эди. Ўшанда...

Ўшанда Бехзод уларнинг хонадонига илк бор таширф буюрган. Қўлида шунақанги чиройли гулдаста ва ялтирок қозоға ўралган совга бор эди. Унинг Сабринага ва Сабринанинг унга қўрсатаётган илтифотларини кўрган ота-онаси бир-бирларига маъноли қараб олишганини

борга ўхшайди, — деди дадаси.

— Билмасам... — Ойиси аслида ҳамма гапдан воқиф бўлса-да, негадир шундай деди.

— Агар бир-бирларини ёқтиришса, менинг қаршилигим йўқ, фақат гап-сўзларни кўпайтирмай, тезроқ турмуш қуришсин дейман. Шу қизингни бошқача яхши кўраман, биласан, тиниб-тиниб, бахтини топиб кетса эди, мен ҳам хотиржам кўз юмар эдимми бу дунёдан...

— Вой, нега унақа гапларни гапирасиз, дадаси? Энди болаларнинг ҳузур-ҳаловатини кўрадиган пайтимиз келди-ку! Худо хоҳласа, Сабрина бахтини топиб кетади, мана мени айтди дерсиз.

— Худо хоҳласа...

У кунларда Сабрина ўзида йўқ бахтиёр эди. Бехзод билан албатта бахтли бўлишларига чин дилдан ишонарди. Аммо...

Аммо беаёв ажал бу хонадон учун наватбадгаги, қутилмаган фожеани тайёрлаб қўйган экан. Дадажониси тўсатдан юрак хуружи туфайли вафот этди. Сабрина эндигина қаддини тиклаётган эди, яна мусибат исканжасида қолди. Етимликка кўниколмай ёнди, ўртанди яна. Шундай лаҳзаларда Бехзод ёнида бўлди. Маърака ва маросимлар давомида бир неча марта хонадонларига келди. Сабринанинг оиласи билан яқинлашиб кетди. Унинг учун ҳамма йўл очик, ҳамма имкон мавжуд эди. Бироқ у бир нарсани унутиб қўйди: Вақти келиб қиз бечорани ташлаб кетсам, у оиласидагилар юзига қандай қарайди, деб бирор марта бўлсин ўйламади. Аксинча, бор маҳоратини ишга солиб, унинг учун «даромад манбаи» ҳисобланган, қанча яқинлашсанг, шунча кўпроқ фойда қўришинг мумкин бўлган ҳашаматли хонадонга, унинг арзанда қизига ўзини яхши кўрсатишга уринаверди. Ваҳоланки, унинг тилида бошқа сўз дилида бошқа ният эди.

(Давоми келгуси сонда)

ЯЛҚОВ ПИЁДА УЧУН УЛОВ

“Хонда” (“Honda”) компаниясининг қулай ва чиройли автомобил ва мотоцикллари дунёга машҳур. Яқинда ушбу компания ноанъанавий бир қурилма — “U3-X” деб номланган уни-

цикли яратди. Саккиз рақамини эслатувчи бу қурилма бир ўриндиқ ва бир гилдиракка эга бўлиб, пиёдаларга мўлжалланган. У литий-ионли аккумулятор ёрдамида шаҳар кўчаларида эркин ҳаракатланади ва бошқа пиёдаларга асло ҳалал бермайди. “U3-X” уницикли оғирлик марказининг мақсадли йўналишига қараб, олдинга-орқага ва икки ёнга ҳаркатлана олади.

Қурилманинг баландлиги 65 см, оғирлиги 10 кг. Батареясининг бир марта қувватланиши 1 соатга етади. Унициклининг тезлиги унча катта эмас, деярли пиёданнинг оддий юриш тезлигига тенг, яъни соатига 6 км.

СУЗУВЧИ ГИТАРА

Бу мусика “жинни”лари нималарни ўйлаб топишмайди дейсиз!.. Австралиялик мусиқачи Жош Пайка гитара деса ўзини томдан ташлайдиганлар хилидан. Шу боис у улкан гитара ясашга қарор қилди ва буни

уддалади. Қизиги шундаки, у гитарага махсус мотор ўрнатиб, бир йўла уни моторли қайиққа ҳам айлантириб қўйди. Сузда сузувчи ушбу улкан гитара машҳур “Матон” гитарасининг нусхаси бўлиб, олти тори ҳам бор ва хоҳишга қараб унда куй чалиш мумкин. Фақат бунинг учун бир неча мусиқачини жалб этиш керак бўлади.

Наргиза САРИМОВА тайёрлади.

ОГОҲ БЎЛИНГ, «СОТКА КАСАЛИ»!

МАЗУ

Фарҳодлар видеога мўлтираб ўсар, Шаринлар бир-бирин сочини кесар. Шудгорни ким кечар, Дарёни ким тўсар... Исириманчи аср, бу қандай гап ахир? Мухаммад ЮСУФ

Яқинда педагогик ўқув амалиёти юзасидан пойтахтимиздаги мактабларнинг бирида 5-синфларга дарс ўтдим. Бир кун кўнгирак чалинмасдан сал аввалроқ синфхонага кириб қолдим. Нима бўлди-ю, орқароқда тўплаганичи турган бир гуруҳ ўғил болаларнинг «ана», «ў-ў-ў» деган овозларини эшитдим, қизиқиб, уларнинг ёнига бордим. Не кўз билан кўрайки, улар ҳаттоки катталарни ҳам даҳшатга солиб, этни жунжиктирадиган, яъни тирик одамнинг бошини узиб оли-наётган бир воқеа акс этган видео-таъсирни сесканмасдан, энг ёмони берилиб томоша қилишгаётган экан. Очиги, бўлгуси ўқитувчи бўла туриб, укам тенги болаларга нима деб танбах беришни билмай, тилим айланмай, турган жойимда қотиб қолдим.

Ҳа, ҳозирги кунда коллеж ё лицей талабаларини кўя турайлик, ҳатто мактаб ўқувчиларининг кўпчилигида уяли телефон апарати борлиги сир эмас. Бу бир қарашда кўпман ажабланарли туюлмади. Табиийки, шиддатли тараққиёт маҳсули шундай. Лекин... ўқувчи ўз номи билан ўқувчи. Унинг вазифаси — яхши илм олиш,

бурчи — ўз ота-онаси, устозлари ишончини оқлашдан иборат. Шундай экан, истиқлол фарзандлари, яъни эртанги кун эгалари бугун нима билан банд деган ҳақли савол бизларни ҳар лаҳза ўйлантириши шарт. Нега? Чунки кўриб, эшитиб, ўқиб турибмиз, дунё миқёсида телевидение, радио, интернет ва уяли алоқа воситалари орқали ёшлар онгига синдирилаётган жаҳолат, ёвузлик ва маънавий бузуқлик ҳақида ташвишу хавотир билан тинмай ёзишмоқда, бонг урилмоқда. Ҳатто баъзи давлатларда

ўқувчилар ўртасида биз юқорида мисол қилиб келтирган воқеадаги сингари ҳолатлар юзага келмаслиги учун уяли телефонлардан фойдаланиш қатъиян таъқиқлаб қўйилди. Бу ҳам беҳиж эмас. Минг бор шукрки, хорижда айнан болалар иштирокида рўй бераётган айрим аянчли воқеалар бизда кузатилмаяпти. Лекин шундай дея хотиржамлик ё эътиборсизликка берилиш яхши оқибатларга олиб келмаслигини ҳам унутмайлик.

«Боламнинг ҳеч кимдан кам жойи

йўқ, ана, хоҳласанг компьютер ўйна, керак бўлса беш юз долларлик телефон олиб бераман», дея ўғил-қизларининг кўнглига қараб, унинг ахлоқ-одоби, қандай ўқиётгани билан мутлақо қизиқмаётган ота-оналар ҳам кўп. Яшириб нима қиламиз, аслида ҳамма айб ўзимизда. Ўйлаб кўринг, телефони йўқ бола турли тасвирларни (фаҳш, разолат ва ҳ.к) ҳеч бўлмаса ёнидаги дўсти ё шеригининг телефонидан кўрапти-ку! **Бейхитёр ёқа ушлайсан: XX аср балоси видео дейишганди. XXI аср вабоси-чи, наҳотки, сотка бўлса!** Атрофигизга қаранг: ёшлар ўзини, дунёни унутган. Кўлларида сотка, қулоқда наушник, кўзлари митти мониторга қадалган... Гўё ҳаммалари бу дарди бедаво «сотка касали»га чалинган.

Хўш, айтинг, бизлар қаёққа қараб кетяпмиз, азиз тенгдошлар! Наҳот оддий бир ҳақиқатни унутиб қўяётган бўлсак: ахир бугун яхши ўқисак, ибратли тарбия олсак, эртага биз ҳар қандай тараққиёт чўққиларини эгаллашимиз аниқ. Наҳот, биз шу ёшимизда (шунингдек, укаларимиз, сингилларимиз ҳам) умримизни, ҳатто фикр, дунёқарашимизни ҳам емиришга қодир бўлган оддий бир матоҳ — (худди сигарет чекиш ёки наркотик воситаларга ружу қўйган каби) «сотка қули» бўлиб қолаверамиз?

Камола АХМЕДОВА, ЎЗМУ талабаси.

Энди умидни уздик

«Турмуш ўртоғим билан хиёнат қилганиги сабабли ажрашиб кетдик. Ўзим олий маълумотли шифокор бўлганлигим учун икки ўғлимни ундан бир чақа ҳам олмай (ғурурим йўл қўймади), қўйинчиликларни меҳнат билан енгиб, вояга етказдим. Икковини ҳам уйлантириб, энди неваралар суйиб, хузур кўраман дегандим. Афсуски, катта ўғлим Комилжон бахтидан тинмади. Келин кўшни маҳалладан эди. Обдон суриштирдим. Кўпчилик уни мақтаганди. Дастлаб икки ёш боинийдек яшашди. Уч ой ўтар-ўтмай Наргизанинг қилиги чиқа бошлади. Йўқ жойдан бахона топиб, жанжал кўтарарди. Уларни муросяга келтиролмагач, қудаларимга маслаҳат солдим. Лекин тайинли жавоб эшитмадим ва ўғлимга рост-ёлгон гапириб, келинни йўлга солишга астойдил киришдим. Қотган новдани эгиз бўлмас экан. Эпизодларим. Ажрашишди. Фарзанди тугилгач, ўғлим билан уйларига йўқлаб бордик. Неварамни кўрсатишмади. Шу-шу бўлди-ю, энди умидни уздик. Ўғлимнинг буй-баста келишган, топармон-тутармон йигит. **Ёши 30 да.** Оқ-корани таниган, тақдирни ўзиникига ўжаш аёлга уйлантириш ниятдаман.

Танзила опа, Тошкент шаҳри.

БАҒРИМ БУТУН БЎЛДИ

«Уша кун «Оила ва жамият»нинг сўнгги саҳифасига ёзилган манзил

ни излаб йўлга отландим. Автобуса ҳам ойна тарафга ўтириб, кўз ёшимни тиблмай, бир аҳволда тахририятни топиб бордим. Аксига олиб, қорувул амаки «бугун шанба-ку, улар ишламайди», деса бўладими? Ҳафсалам пир бўлиб қайтиб кетаётсам, амаки нима сабабдан келганимни суриштириб, «унда ҳужжатларингизни ташлаб кетинг, албатта бериб қўяман», дедилар. «Эрим вафот этган. Қизим билан опанинг уйда, унинг кош-қовоғига қараб яшайман. Аҳволим оғир. Ошимга кўз ёшимни қўшиб ичман. Менга ёрдам бера-сизлар, деган умиддаман», деб хат ҳам ёзиб қолдирдим. Эртаси кун тахририятдан кўнгирак қилиши ва хотини вафот этган икки ўғилли эркакнинг телефон рақамини беришди. Танишдик. Яқинларимга ҳам маъқул бўлди. Никоҳдан ўтдик. Ҳозир катта оиланинг бекасима. Севимли газетамнинг беминнат кўмаги боис бахтимни топдим. Сизларга таъзим қиламан.

Мавжуда.

АВВАЛ ЎЗИНИ КАДРЛАСИН...

«Раъно билан севишиб турмуш қургандик. Мен касбим тақозоси билан доим йўлда, сафарда бўлардим. Ҳамкасбарим ҳазиллашиб, «ҳайдовчи бўлсанг ҳам битта бўйинбоғ кам, хотинингнинг орасталигига балки», дейишарди. Чунки аёлим дастурмолу пайпогимгача эринмай ҳар

бирини алоҳида халтачага солиб, сафар сумкамга жойлаб қўяр, «икки кунгагина кетаяпман-ку» десам, «унда бир кунда 3-4 марта алмаштирасиз», дерди қулиб. Кетма-кет тўрт ўғилли бўлдик. Раъно менга, фарзандларимизга бор меҳрини бағишлаганди. Қисмат экан-да, кутилмаганда бедаво дардга чалиниб қолди. Дўхтирлар ҳам қўлларидан келгунича даволашди. Оллоҳнинг иродаси экан. Раҳматлининг «ўғилларимни сизга, сизни эса Худого топиширдим» дея айтган сўнги васияти мени оёққа турғазди. Мана, шунга ҳам уч йил бўлди. Катта ўғлим олий даргоҳда, икитаси коллежда, кенжам мактабда ўқийди. Яқинда амман «уйлан, нима, энди қачонгача сўққабаш юрасан?», дея бир жувонини таништирди. У эса ҳе йўқ, бе йўқ «ўғилларингизнинг кирини ювамани?» деса бўладими? «Ўзидан бир қадам нарини кўришга нигоҳи етмайдиган аёл билан яшаш тугул, бир дастурхон атрофида ўтиришни ҳам ўзимга эп билмадим», десам, амман «Раънога ўхшашини топаман, деб хомтама бўлиб ёлғиз ўтмоқчисан шекилли-да», деб койиди. **Ёшим 50 да.** Шу боис ўйимизга энг аввало ўзини, қолаверса, бизларни қадрлайдиган оқила, меҳрибон бир аёл бека бўлиб келса яхши эди.

Отабек,

Қашқадарё вилояти.

«ИНФАРММАДАД»

Саломатлик марказига марҳамат!

Марказда сизнинг хизматингизда — эндокринолог, невропатолог, кардиолог, гинеколог, уролог, гельминтолог, лор, окулист, болалар невропатологияси соҳаларидаги малакали шифокорлар шунингдек, УЗИ, ЭХО, ЭКГ, лаборатория, физиотерапия хизмати фаолият олиб боради.

КўПЛАБ ОИЛАЛАРГА ФАРЗАНД ҚУВОНЧИНИ ТУҲФА ЭТИБ КЕЛАЁТГАН САЛОМАТЛИК МАРКАЗИ, СИЗНИНГ ҲАМ ХОНАДОНИНГИЗДА ЧАҚАЛҚ ОВОЗИ ЯНГРАШИГА САБАБЧИ БЎЛАДИ!

Ёш келинлар турмуш ўртоғи билан ҳомиладорлик вақтида «Бўлажак оналар мактаби»га қатнаб, тегишли маслаҳатлар билан бирга даволаш гимнастикаси (ЛФК), психоневролог, кардиолог (ЭКГ) кўригидан ўтиб, фойдали йўл-йўриқлар олиб туриши мумкин.

Энди дунёга келган чақалоқлар эса мунтазам равишда болалар невропатологи, педиатр, психолог, эндокринолог, логопед, гельминтолог кўригидан бўлади.

Ҳурматли эркаклар! Агар сизда бел, қовуқ соҳасида оғриқ бўлса, тунда ҳожатга тез-тез чиқиш, пешоб келгандан сўнг ачишиш, жинсий оғизлик, бепуштлиқ, сабабсиз бош оғриғи, бел, бўйин оғриб, қотиб қолиши, асабийлик, уйқусизлик, семизлик ҳолатлари кузатилса, малакали уролог, сексопатолог, невропатолог, эндокринолог ёрдамида барча дардлардан тезда фориг бўлишингиз мумкин.

Балогат ёшидаги қизларда ҳайз келганда кучли оғриқ бўлиши, бепуштлиқ, сабабсиз қон кетиши, тухумдон каспаси, асабийлашиш, қирқ ёшдан ошган аёлларда қон босимининг ошиши, терлаш, миома, эрозия ҳолатлари бўлса, малакали гинеколог, невропатолог, кардиолог, эндокринолог ёрдамида даволанади.

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент шаҳри, «Гафур Ғулум» метро бекати.

МўЛЖАЛ: Цирк томонга 150 метр юрилади. Тел: (8-371) 244-73-24, 244-49-02

Барча хизматлар лицензияланган.

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларга тақлиф этади.

- Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
- Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
- Аёллар костюм-шимми, плаш-пальто — 1-2 ой.
- Ҳамширалар — 6 ой, 4 ойи ўқий, 2 ойи амалиёт.
- Тиббий массаж — 2 ой амалиёт билан. Нўқтали — 1 ой.
- Торт ва пишириқлар амалиёти билан — 2 ой.
- Пишириқлар олий курси — 1 ой.
- Уйғурча таомлар ва салатлар — 1 ой, амалиёти билан.
- Аёллар сартарошлиғи — 3 ой, амалиёт билан.
- Педикюр, маникюр — 1 ой, амалиёт билан.
- Сартарошлиқ — 3 ой, амалиёти билан.
- Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.
- Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
- Парда ва чойшаблар — 1 ой амалиёт билан.
- Сартарошлиқ — 2-3 ойи ўқил болалар учун. Салонда Каштаччилик — 3 ойи машинада вишивка.
- Инглиз тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
- Рус тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
- Бисер тикиш, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
- Сунъий гул ясаш — 1-2 ой.
- Компьютер сабоқлари — 2 ой. Интернет — 1 ой
- Арабча ва миллий рақс — 3 ой.

■ Машгулотлар амалиёти билан

■ Ётоқхона мавжуд

Ўқини тугатганларга ДИПЛОМ берилади

Манзил: Юнусобод тумани, 3 мавзе, 1-уй, 31-хона. Мўлжал: Юнусобод дехқон бозори орқасида. Тел: 221-17-95, 221-77-72 кундузи, 225-97-93 18:00дан 22:00 гача.

Муассислар: Ўзбекистон хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

<p>Фойдаланилмаган кўлбемалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб берилмайди.</p> <p>«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Соткишга топшириш вақти — 15:00 Босишга топширилди — 16:00</p> <p>E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz</p>	<p>Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ</p> <p>Қабулхона: (тел, ва факс) 233-28-20</p> <p>Мухбирлар: 234-25-46</p> <p>Котибият: 233-04-35</p> <p>Реклама бўлими: 233-04-50</p> <p>Web-site: oilavajamiyat.uz</p> <p>Газета тахририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.</p>	<p>МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 700000 Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй Мўлжал: «Олой» бозори ёнида</p> <p>ОБУНА ИНДЕКСИ — 176</p> <p>Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма Г — 932. Формати А-3, ҳажми 4 табоқ. Адади — 9223 Навбатчи — Тамара ХУММАМАТОВА Саҳифаловчилар — Илҳом ЖУМАНОВ, Шерзод БАРОҚОВ Мусаҳиҳлар — Саидгани САЙДАЛИМОВ, Камола АХМЕДОВА</p> <p>ISSN 2010-7609</p> <p>2 3 4 5</p>
--	--	---